

Senelerdenberi tevecühünüzle maxhar olan
SAATLİ MAARİF
Duvar takvimleri çıktı
Tarihin en mühim hadiselerini, fırtınaları, ve hava değişmelerini, resmi günleri, bayram ve kandilleri doğru olarak gösteren, güzel latife ve hikâyelerle okuyucularını eğlendiren bu takvimin takitleri vardır. Aldannamak için (Saatli Maarif Takvimi) adına dikkat etmelidir.
Merkezi: İstanbul Maarif Kitaphanesidir.

Son Posta

Sene 13 — No. 4441 Yazı işleri telefonu: 20203 PAZARTESİ 21 BİRİNCİKÂNUN 1942 İdare işleri telefonu: 20203 Fıatı 5 kuruş

Varlık vergisi

Bayram münasebetile maliye şubelerinden kaldırılan listeler yarın tekrar asılacak

Kendilerine vergi tarhedilmesi yanlışlıkla unutulmuş mükellefler iki ay zarfında tesbit ve ilân olunacak

İzmir ve Adanaya aid listelerin metni mahallî gazetelerde çıktı, bu listeleri biz de neşrediyoruz

Şehrimizde varlık vergisi listelerinin bayramdan evvel Perşembe günü öğleye doğru bütün maliye şubelerine asıldığını yazmıştık. İstanbulda 60 bin mükellefe tarh edilen verginin yekünü 344 milyon liradır. İki milyon lira verecek 2, bir buçuk iki milyon arasında verecek 1, bir birbuçuk milyon arasında ve

recek 9, bir milyon 900 bin lira arasında verecek 1, 800.900 bin lira arasında vergi verecek 8, 700-800 bin lira arasında verecek 2, 700 bin ile 600 bin lira arasında verecek 16, 600 bin ile 500 bin lira arasında verecek 12, 400.500 bin lira arasında vergi verecek 49, 200-300 bin lira arasında verecek 83, 100-200 bin lira arasında da 92 mükel-

lef vardır. Diğer mükellefler de 500 liradan yukarı olmak üzere muhtelif miktarda vergi ödeyeceklerdir. Şehrimizde en az tarhedilmiş olan vergi miktarı 500 liradır. İstanbuldaki varlık vergisi mükellefleri vergilerini ödemek üzere hazırlıklarını yapmaktadırlar. Kendisine 674 bin lira vergi tarhedilmektedir. (Devamı 2 nci sayfa)

İngilizler Birmanyada ilerliyorlar

Londra Japonların ciddi bir mukavemet göstermediklerini bildiriyor

Londra, 20 (A.A.) — İngiliz kuvvetleri, birkaç gündünderi Japonların ciddi bir mukavemetine maruz kalmadan Bruma'nın batısında ilerlemektedirler. İlerlemiş olan kuvvetler, akyaba takriben 90 kilometre mesafede kâin Maungdaw Butidaung'da bulunmaktadır. Akyab, İngilizlerin Bruma'nın batı sahilindeki ricatleri esasında ellerinde bulunan Yegane liman idi. Japon hava kuvvetlerinin kat'i surette mağlûb olmaları ile neticelenen bir hava faaliyetinden sonra İngilizler, ilerlemeğe başlamışlardır. Bruma'daki baş kumandan, Libyadaki ilk harbin galibi olan General Sir Archibald Wawdrid. Mumaileyh, İngiliz ordusunun kuvvetli ve bu harb için hususî surette yetiştirilmiş olduğunu beyan etmiştir. (Devamı 7 nci sayfa)

İngiltere ve Almanyaya hava akınları

Londra, 20 (A.A.) — Hava nazırlığı tarafından bugünkü Pazartesi günü akşamı neşredilen tebliğ şöyle demektedir: Bombardıman servisine mensub İngiliz uçakları şimal batı Almanyada demiryolu ve endüstri hedeflerine taarruz etmişlerdir. Bomba uçaklarından biri ek siktir. Keşif taarruzları yapan İngiliz avcıları Holandadaki demiryolu ve nehir hedefleriyle tesislere taarruzlar yapmışlardır. Kıyı servisine mensub uçaklarımızdan ikisi bu devriye hareketlerinden itibaren neşrediyoruz. (Devamı 7 inci sayfa)

Bulmacalarımız

Arişe günü neşrettiğimiz bulmacamızla 17 no'lu seri bulmacalarımız nihayete ermiş oldu. Bu seriye aid bulmacaları halletmiş olan okuyucularımızın bunları stratejik gözetmelerini rica ederiz. 18 inci seri bulmacalarımızı bu günden itibaren neşrediyoruz.

Şark cephesinde vaziyet

Don nehrinin batısında 4 gün süren muharebe sona erdi

Moskovada neşredilen hususî tebliğe göre Ruslar 10 bin esir aldılar. 84 tank, 1102 top, 45 mühimmat deposu ele geçirdiler

Berlin, taarruzların püskürtüldüğünü ve Sovyetlerin 194 zırhlı araba kaybettiklerini bildiriyor

Berlin, 20 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği: Terek kesiminde düşman Volga ile Don arasında taarruzlarına boş yere devam etmiştir. Rumen kıt'aları ile işbirliği yapan Alman zırhlı tümenleri, inadla müdafaa eden düşmana taarruz ederek nehrin mühim bir parçasını ele geçirmişlerdir. Şiddetli savaşlar ve kısmen karşılık taarruzlardan sonra, düşmanın Stalingrad bölgesinde ve Don büyük dirse-

ğinde yaptığı kuvvetli taarruzlar püskürtülmüştür. Bu savaşlarda Sovyetler 164 zırhlı araba kaybetmişlerdir. Don cephesinde, Alman ve İtalyan kıtaları halen önemli düşman piyade ve zırhlı teşkillerine karşı çetin müdafaa savaşları içinde bulunmaktadır. Kara teşkillerimizle Alman hava kuvvetleri yeniden 20 düşman zırhlı arabasını tahrir etmişlerdir. Cenub kesiminde 26 Sovyet u-

Libyada İngilizlerin ileri hareketleri devam ediyor

Almanlar Oran'ın batısında bir muhrib batırdılar

Amerikan askerler tarafından şimali Afrika sahillerine çıkarılarak

Londra 20 (A.A.) — Müttefik. Ağır bombardıman uçakları, dün de Bizerte'ye karşı yeni bir hücum ettiler. (Devamı 3 üncü sayfa)

M. Hitler umumi karargâhında Lavalı kabul etti

Mülâkatta mareşal Göring, Alman ve İtalyan hariciye nazırları bulundular

Fransanın vaziyeti görüşüldü

Londra, 20 (A.A.) — Alman haberler ajansının bildirdiğine göre Hitler, umumi karargâhında Laval'ı kabul etmiştir. Kont Ciano, Mareşal Göring ve Von Ribbentrop görüşmede hazır bulunmuşlardır. Alman ajansı, halen Fransayı ilgilendiren meselelerle harbin Almanya ve İtalya tarafından sevk ve idaresi işinin, Mareşal Cavellero'nun da hazır bulunduğu bu görüşmede müzakere edilmiş olduğunu ilâve etmektedir.

Bern, 20 (Radyo) — Alman Devlet Reisi M. Hitler Fransız Hükümet Reisi M. Lavalı umumi karargâhında kabul etmiştir. Mülâkatta Fransanın vaziyeti görüşülmüştür.

İzmir - Bergama yolunda bir kamyon devrildi

Yolculardan 3 kişi öldü, 7 kişi yaralandı

İzmir, 20 (Hususi) — İzmirden 17 yolcu ile Bergamaya hareket eden 88 sayılı kamyon işiğül virajında devrilmiş, içinde bulunan yolculardan 60 yaşında Mustafa, Annesi Fatma ve kızları ölmüş, diğer 7 yolcu da muhtelif yerlerinden ağır ve hafif olmak üzere yaralanmışlardır. Kazada etrafında adli tahkikata devam olunmaktadır.

Ticaret Vekilinin Egede tetkikleri

İzmir, 20 (Hususi) — Ticaret Vekili Behçet Uz evvelki gece şehrimize geldi. Bayram olmasına rağmen Ticaret Vekilimiz zeytin yağı fabrikalarını gezmiştir. Vekil, Vali ve Belediye reisile Fuar hazırlıkları etrafında görüşmüş, müteakiben Selçuka gitmiştir. Ticaret Vekilimiz Nazilli bez fabrikasına gidecek tetkiklerde bulunmuş, buradan Kuşadasına geçerek, buradaki zeytinyağı fabrikasını gezmiştir.

BUGÜN
Müşahabe
Gerilere doğru
YAZAN
Ustad
Halid Ziya Uşaklıgih
İnsan İsrafı
YAZAN
Profesör Doktor
Sadı İrmak
Ocakbaşı şiirleri
YAZAN
Halid Fahri Ozansoy
Falcı kadın
Karol Çapek'ten Hasan Âli E-diz'in tercüme ettiği nefis bir hikâyeye
[Bu güzel yazıları bugün iç sayfamızda bulacaksınız]

Millî Şef Bursada

Balıkesirde bir hitabe irad buyuran İnönü: "Büyük ve kuvvetli bir milletin bütün esaslı meziyetlerini sağlam taşıyoruz dediler,"

Bayramdan evvel Perşembe günü sabahı şehrimizi şereflendiren Millî Şefimiz İsmet İnönü Vilâyette ve Kızılayın Beşiktaş aşhanesinde tetkiklerde bulunduktan sonra Savarona yatı ile Mudanyaya hareket etmişler ve Bursayı şereflendirmişlerdir.

Bayram gününü aramızda geçirmekten pek memnun oldum. Hepinizin bayramınızı kutlarım. Bugün Bigadiç ve Sındırgı bölgelerini ziyaret ettim. Bigadiç sarsıntısından çok zarar görmüş, güzel ve şirin bir kasabamız hemen tamamiyle harap olmuş, pek müteessir oldum. Fakat vatandaşlarımızın büyük sarsıntı içinde çok metin ve azimli görmek bana teselli ve kuvvet verdi. Milletimizin felâket mntakalarına candan ilgisiz ve hükümet tedbirlerinin isabetli ve geniş ölçüde olması, felâketi az zamanda tamamiyle tamir edebileceğimize emniyet veriyor. Bunları öğrenmekten sevindim gibî, benden dinşerilerim: (Devamı 7 nci sayfa)

Millî Şefimiz Bursada zelzele felâketine uğrayan Bigadiç ve Sındırgı bölgelerini ziyaret etmiş ve Balıkesiri şereflendirdikten sonra Bursaya dönmüşlerdir. Reisicumhurumuz Balıkesir Halkeviinde Balıkesirli hitaben kopterlerle yayımlanan aşağıdaki nutku irad etmişlerdir.

Münasebetsiz bir hareket

Ticaret mektebi talebesi aktör vasfi Rızayı "Ye Kürküm Ye," komedisindeki rolünü değiştirmesi için tazvük etmişler

17 B.Kânun tarihli sayımızdaki tiyatro tenkidini okumuş olan sayın okuyucularımız, bu yazıda, bir piyesin ve Şehir tiyatrosunun güzide san'atkarlarından Vasfi Rızanın karşılaştığı çok garib bir vaziyetin imasını bulacaklardır. Bir tenkid yazısında bu hâdisenin münakaşasını yapmaktan çekindim. Lâkin, mesele, ilk nazarda basit görünmekle beraber, bizi birçok meseleleri düşünmeğe sevkettiği için burada, efkârî umumiyeye, bilhassa gençlik müvacehesinde açıkça konuşmak istiyorum.

Şehir Tiyatrosu san'atkarlarından Vasfi Rıza

Mesele şu: Şehir komedi tiyatrosu, «Ye kürküm ye!» isimli bir komedi temsil ediyor. Eserin kahramanlarından biri biraz saf ve talih. Şehir Tiyatrosu san'atkarlarından Vasfi Rıza (Devamı 7 inci sayfa)

Bayram Günlerindeki Maçlar Dostluk kupası ortada kaldı

Beşiktaş Feneri 2-0 yendi, Galatasarayla da berabere kaldı. Fakat Galatasaray - Fener maçıının neticesi alınmadığı için kupa hiç bir takıma verilemiyor

Dünkü Galatasaray - Beşiktaş maçının bir intibâ: Üç klub arasında tertib edilen «dostluk kupası maçları» dün Galatasarayla Beşiktaş arasında yapılan ve 0-0 berabere biten (Devamı 3 üncü sayfa)

Varlık vergisi

(Baş tarafı 1 inci sayfa)

miş olan İstanbul Belediyesi Elektrik ve Tramvay İdaresi listelerin asılmasını müteakib ilk olarak vergiyi tediyeye etmiştir. Mükelleflerden bir kısmı da aynı gün tediyatta bulunmuşlardır. Geniş ölçüde tediyatta yarından itibaren başlanacağı anlaşılmaktadır.

Kanuna göre mükellefler vergi borçlarını bu ayın 31 inci gününe kadar ödyeceklerdir. Bu tarihten sonra vergiyi vermeyenlerden birinci hafta içinde vergi yüzde 1, ikinci hafta yüzde 2 fazlasıyla alınacak ve bu müddetin hitamında da vermeyenler mükelleflerini bedenen ifa etmek üzere hükümet tarafından tesbit olunan yerlere gönderileceklerdir.

Gene kanuna göre yanlışlıkla umutlanmış olan mükelleflerin vaziyetini tesbit etmek üzere komisyon incelemelerde bulunacak ve 2 ay zarfında bu gibilerin vaziyetini tesbit olunacaktır.

Varlık vergisi listeleri tatil eyleyen bayramın birinci günü Maliye şubelerinde asılı bırakılmış, ikinci günü kaldırılmıştır.

Listelerin kaldırılması şehirde listelerde tadilat yapılacağı ve verginin tehir edileceği yolunda bazı dedikodulara sebebiyet vermişse de bu şayialar bittabi asılsızdır. Listelerin kaldırılmasına sebep sudur:

Bütün Maliye şubelerinde memurlar son zamanlarda varlık vergisi işlemleri gecikmiş, gündüzlü meşgul olmuş ve hiç istirahat yapmamışlardır. Bayram tatil dolayısıyla bu memurların istirahatini temin etmek üzere listeler evvelki gün kaldırılmıştır. Bayramı müteakib listeler tekrar asılacaktır.

Çok sarf olan varlık vergisi kanununa göre listelerde herhangi şekilde tadilat veya tehir kat'iyen mevzuabaha değildir.

Mükellefler bayramı müteakib geniş makyasta tediyata başlayacaklarından Maliye şubelerinde icab eden tedbirler alınmıştır.

Diğer taraftan piyasada varlık vergisinin müsbet tesirleri görülmeye başlanmıştır. Her türlü gıda maddeleri, manifatura vesaire eşya üzerinde fiyat düşüklüğü kaydedilmektedir. Önümüzdeki günlerde piyasaya mühim miktarda mal çıkarılmasını müteakib fiyatların daha çok düşeceği anlaşılmaktadır.

Varlık vergisi listeleri memleketin birçok yerlerinde asılmıştır. Henüz asılmayan yerlerde de bir iki gün zarfında asılmış bulunacaktır.

Bütün memlekette varlık vergisi tekumunun 500 milyon lirayı bulacağı zannedilmektedir.

Izmirde 10,000 liradan fazla vergi verecek olanlar

Izmir (Hususi) — Varlık vergisi listeleri asıldıktan sonra tediyat başlamış bulunmaktadır. Bayram olmasına rağmen listeler şubelerde asılı kalmış, mükellefler hazırlıklarına devam etmişlerdir. Bu listeler İzmir gazetelerinde neşredilmiştir. 10 bin lira ve daha fazla vergi verecek olan vatandaşların isimlerini gazetelerden alarak bildiriyorum:

650-700 bin lira verecek mükellefler

Şanlı Şükrü varisleri ve kardeşleri (manifaturacı), İhsan ve T. Necib oğlu (manifaturacı), M. Nafiz Delen (ithalâtçı), Nuri Sevil (ithalâtçı) 650.000 lira.

600,000 lira verecek mükellefler
Sağır oğlu müessesesi (manifaturacı).

500,000 lira verecek mükellefler

Alber Danon ve Moreno (ecza deposu), Robeno Polat (iplik tüccarı), Edmon Jiro (tüccar).

300-400 bin lira verecek mükellefler

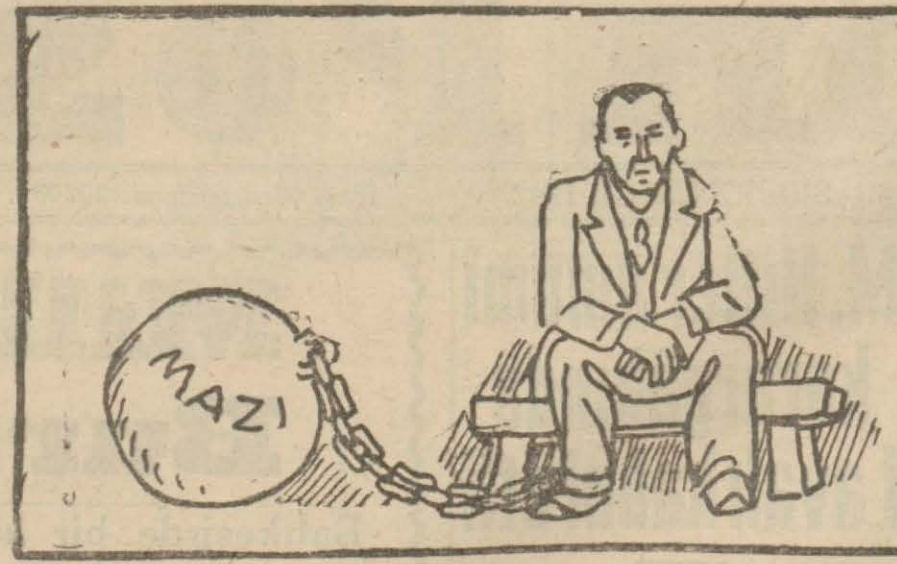
B. A. Gomel şirketi (ticaret ve fabrika) 400.000. Tarika şirketi (tütün tüccarı) 30.000, Nuri, Hüseyin, Avni (manifaturacı) 350.000 H. Hüsnü İhsan (ithalâtçı) 300.000 200 bin ve daha fazla verecek mükellefler

Ali Havdar Albayrak (İhracatçı) 250.000. vün mensucatı şirketi (mensucat) 273.000. M. Haydar Nazlı 200.000. Salom şirketi 200.000. Hüseyin Tatari ve ortakları (manifaturacı) 200.000. Süleyman Karacasulu (manifaturacı)

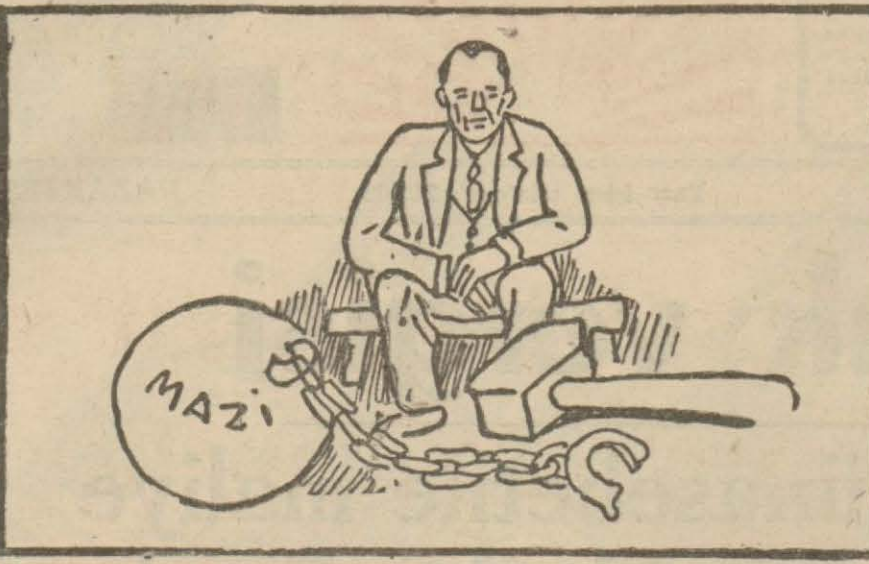
Takvim

1 İncikanun 21 Pazartesi 1942
Zilhicce 13 - Kasım 44
S. İm. Gn. Ö. İki Ak. Yat.
E. 12,51 2,89 7,23 9,48 12,00 01,39
Va. 6,94 8,22 13,11 15,82 17,44 19,22

RESİMLİ MAKALE

İnsanların çoğu tab'an muhafazakar, eskiye bağlıdır. Yeni-nin karşısında daima bir çekingentlik, bir ürkeklik, bir tiksinti geçirirler. Önerilerine konulan hiç tanınmadıkları yeni bir yemek önünde, görünüşü güzel olsa bile ilk dakikada bir tereddüd geçirirler.

Alışılmış kaideleri bozmak çevreye yeni bir düzen vermiye kalkışmak, yeni getirilecek kaide ile yeni düzen ne kadar iyi olursa olsun bir mukavemet kuvveti ile karşılaştı, ekseriya neticesiz kalır. Bununla beraber zorluğu yenmek mümkündür, yeni-yi yapınız, fakat yeniliği hissettirmeden yapınız.

Şehir Haberleri

Vapurun can kurtaran yeleklerini çalan yolcular

Hırsızlıklarını «Fırtınadan korktuk, bir kazaya uğrarsak hazırlanalım! Diye kazandı!» diye tevile kalktırlarsa da tevkif olundular

Dün Cumhuriyet vapurunda oldukça garib bir hırsızlık vak'ası cereyan etmiştir.

Karadenizden limanımıza gelen Cumhuriyet vapuru yolcularından Ömer, Mehmed, Talib ve Osman adlarında 4 şahıs dün va-purdan ribatına çıkarılarak palto-larının haddinden fazla kabarık olu-şu, gemi memurlarının nazarı dik katini celbetmiştir. Polisin de iştirakiyle yapılan arastırma neticesinde Trabzondan şehrimize gelen bu yol-cuların paltoları çıkarılmış, vücud-larına müteaddid cankurtaran yelek-leri sarıldıkları görülmüştür.

Vapurun cankurtaran simidlerini bu suretle çalmak suçundan karakola getirilen bu 4 kafadar zabı-taya şu garib ifadede bulunmuşlar-dır:

« Seyahat esnasında denizde fırtına vardı. Herhangi bir kazaya uğramak korkusu ile cankurtaran yeleklerini kuşanmıştık. Fakat u-nutkanlık işte... Limana gelince bunları çıkarıp teslim etmek akl-ımıza gelmedi. Yakalanınca mesele-yi hatırladık.»

Hırsızlıklarını bu yolda tevile kalkışan suçlular dün müddeicum-millîğe teslim edilmişlerdir.

200.000, Endüstriyel şirketi (İhra-cat) 185.000 Şark sanayi şirketi (dokumacılık) 145.000,

150.000 lira verecek mükellefler

Mayer Arditi, Hayim Arditi, Ali Adil ve İzzet, Fehmi Simsaroglu, İsak Kohen, Danon ve Danon, Al-bert ve J. Yafe, Rahmi Filibeli şir-keti, C. J. Jiro ve şürekası şirketi, Ahmed Ragıb Üzümcü, Eli Celar-dın.

100,000 lira verecek mükellefler

Bünyamin Naum, Artur Lafon şirketi, İsak Kohel şirketi, Salomon Sardesi, İbrahim Kardiçali, Sezal Birgi, Yusuf Karagözoglu, Talat Erboyl, Çolakzade şirketi, Harri Jiro Tevfik ve Beşir Tatari, Mişel Ar-diti, Bohor Izrail, Yusef Dereya, A. R. Barki şirketi, Bohor Perera, Mo-liz Rozans, Davit M. J. Sidi, Sadul-lah Kusada.

100 binden fazla verecek mükellefler

Şerif Remzi 122.000, Hakkı Bal-çioğlu 172.000, Aziz ve Ahmed Borovali 120.000

75.000 lira verecek mükellefler
Mustafa Karaoğlan, İbrahim Ka-raoğlan, Burla biraderler, Mateo A-lalof, Yaktınşark şirketi, Kâzım Tan-er. Lütfü Krom.

75 bin liradan fazla verecek mükellefler

Savel şirketi (tütün) 84.000, Sa-batay Kalomidi (yağ tüccarı) 80.000

50,000 lira verecek mükellefler

Jozef Çikurel, Yusef Biberoglu, Şamoll Bencuya, Yusef Duek, Mo-iz Sivayes şirketi, Abuaf ve Peço, Mikalef ve şürekası, Çelebi Taranto ve oğlu, M. İ. Franko, J. Taranto şirketi, Jak Elyazer, Sami Hısarlı, B. S. Alazraklı, Avram Aji ve A-lazraklı, Ömer Muharrem şirketi, (Devamı 7 nci sayfa)

Balcıhanı yangınında zarar miktarının 600 bin lira olduğu sanılıyor

Bayram içinde şehrimizde 3 yangın oldu, bir han, bir dükkân ve bir ev tamamen yandı

Bayramdan evvel Perşembe gü-nü gecesi ve Bayramın birinci günü gece şehrimizde 3 yangın olmuş, bir han, bir dükkân bir ev tamamen, bir imalâthanenin de yalnız çatısı yanmıştır.

Yangınlardan biri Eminönü mey-danının gümrük depoları cihetinde bulunan 16 No. lu Özyurd şapka tamirhanesinden çıkmıştır. Yangın dükkân tamamen ve yanındaki kor-se imalâthanenin de çatısı yandıktan sonra söndürülmüştür. Diğer yangınlar Sultanselim caddesinde il-ki katlı ahşap ve Hatice isiminde bir kadına aid evden çıkmış ve ev tamamen yanmıştır.

Bayramın birinci günü akşamı Sultanhamamında Balcı hanından da yangın çıkmış, han tamamen yan-mış, Sultanhamam civarı büyük bir tehlike geçirmiştir.

Zabita ve adliyenin müşterek tah-kikatları neticesine göre yangın bu hanın 3 üncü katında dokumacılık yapan Ma'inin atelyesinden saat 19,30 da çıkmıştır.

Bayram münasebetiyle han kapalı bulunduğundan, ateş bu katı ta-mamen sarıldıktan sonra etraftan gö-rülebilmiş ve bu sebeble de itfaiye yangından geç haberdar olunmuş-tur. Bu taahhur, yangının süratle büyümesine âmil olmuşsa da, itfai-yenin cansiperane faaliyeti, ateşin diğer binalara sırayetini önlemiştir. Kilitli bulunan Balcı hanının kapı-sını kırmak suretile hana dahil olan itfaiye grupları sabaha kadar söndürme işle meşgul olmuşlardır.

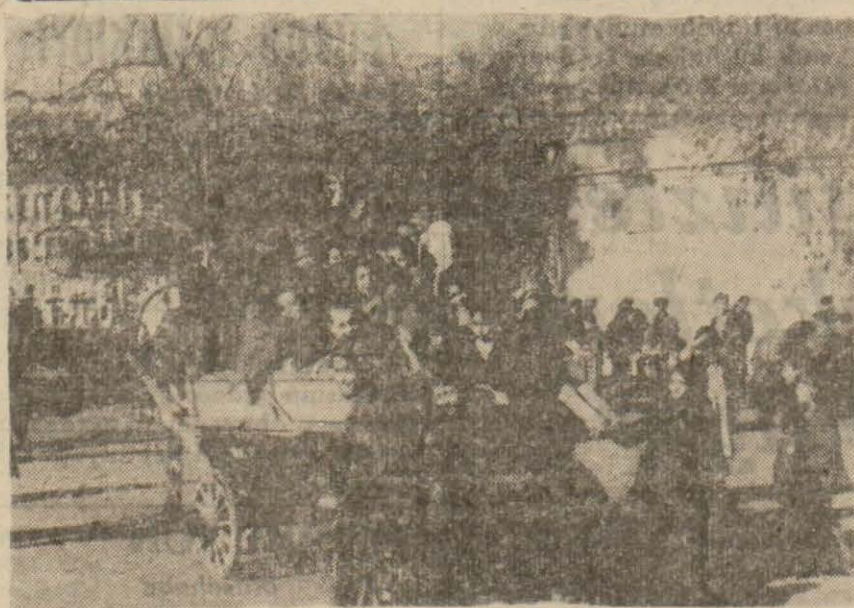
Han dahilinde muhtelir firmalara aid bulunan ticarethane ve atelyeler-deki eşyaların mühim bir kısmı yan-mış, değerleri söndürme ameliyesi sırasında ehemmiyetli surette ha-sara uğramışlardır.

Kat'ı olmamakla beraber, yan-gından mütevellid zararın 600 bin lira kadar olduğu söylenmektedir.

Balcı hanının 250 bin liraya ve içerideki eşyaların da muhtelif si-gorta şirketlerine sigortalı oldukları tesbit edilmiştir. Bu bakımdan yangında kâsd olup olmadığı ehemmi-lyele araştırılmaktadır.

Evvelki gün, atelyesinden yangın çıkan Madam Mari zabita tarafın-dan sorguya çekilmiştir. Atelye sa-hibi bulunmuş ve san'atkarlar uzun uzun alkışlanmışlardır.

Bayram nes'eli geçiyor!

Çocuklarla dolu arabalar

Kurban Bayramı şehrimizde neşe içinde geçmektedir. Hava-ların bayram günlerinde çok güzel ve güneşli geçişi unumi neşeyi bir kat daha artırmıştır. Bayram günlerinde nakil vasita-ları, bütün eğlence yerleri çok ka-labalık olmuştur.

Bayram münasebetiyle kapalı bulunan resmî daire ve müesse-selerle Üniversite yarın sabah açılacaktır.

Orta okul ve liseler de birinci kanaat devresi dinlenme tatili bayram ile birleştirilmiş olduğun-dan bu okullar Perşembe sabahı açılacaklardır.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir arkadaşınız dün Üskü-dara gitmiş, Kıskık tramvay-larının hareket noktasının bir-raz ilerisinde sadece ekmek satan küçük bir dükkânda bü-yük bir kartona yazılmış şu yazıları okumuş:

Halk karnesi ile ekmek: 26 kuruş

Memur karnesi ile ekmek: 16 kuruş.

Halbuki bizim bildiğimize göre halk karnesi ile ekmek 27 memur karnesi ile ekmek 17 kuruştur.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

İnsan maziye bağlıdır

Sabahtan Sabaha:

Mektebcilikte bugünü Değil yarını Düşünmek gerek

Burhan Cahid

Lise isteyen vilâyet merkez-leri, ortamekteb bekliyen kasabalar Maarif Vekâletini hay-li meşgul ediyor sanırım.

Bu ateşli isteklere bakınca memleketteki okuma hevesinin arttığına şüphe etmemek lâzım. Millî ve ictimai terbiye bakımın-dan takdire değer.

Fakat lise, ortamekteb ve hatta üniversite isteyen vatandaşlar okuma davasının ne kadar iyi olduğunu düşünmezler. Bir eski konak kapısına lise levhası as-mak ve içine okumağa teşne bir avuç genci doldurmak hiç bir mâna ifade etmez. İhtiyacımız olan okur yazarların müsbet bil-gilerle teçhiz edilmiş olmaları lâ-zımdır. Bugün ihtisas mekteble-rimizde bile buna muvaffak ol-duğumuzu iddia edemeyiz.

İktisad ve tasarruf haftası mü-nasebetiyle Ticaret Vekilinin rad-yoda verdiği konferans dikkate değer. Genç Vekil memlekette teknisyen azlığı yüzünden bir çok makine ve motörün işlemez halde olduğunu ihsas etti. Doğ-rudur. Makine ve motör kitab sayfaalarında nazariyat okumak-la tamir edilemez. İhtiyacımız bu vasıtaları sağlam ve işler hal-da tutacak genç Türk çocukları-nadır. Liseler, ortamektebler bu evsafta genç yetiştirmezler. O halde her yıl lise kapılarında hayat yollarına çıkan binlerce genç ne iş tutacaklar. Hepsini üniversiteye mi dolduracağız? Bunu da yaptık. Oradan çıkınca ne yapacaklar? Ya falan Vekâle-te kâtib, ya falan bankaya me-mur.

Biz eski tarihin bu sayfasını kapadık. Genç Türkiyenin ta-rihinde yeni bir sinécure nesli yaşatmak niyetinde değiliz. Şu dünya harbi acı dersler vermiş-tir. Millî varlık ve cemiyet har-yatı tamamen makine ve motörün ve bunların kurdukları me-kanizmanın hâkimiyetine girmiş-tir. Zaman ve mesafe mefhum-larını, el ve ayak işlerini hattâ evimizin iç manzarasını değiştiren bu mekanizmaya göre insan yetiştirmeye mecburuz. Bu va-sıflarda genç elemanlar ne lisede ne ortamektebde yetişmez. Oku-mak hevesi görülen vilâyetler ve kasabalar muhitlerinde ortamek-teb veya lise açılmasını değil, teş-kilatı tamam birer sanayi mek-tepleri açılmasını istemelidirler.

Bugünü değil yarını düşünmek gerek!

Parti vilâyet kongreleri yarın toplanıyor

Bu yıl kongre Eminönü Halkevi salonunda yapılacak

Parti Vilâyet kongresi yarın saat 10 da Eminönü Halkevi salonunda yapılacak-tır.

Kongreye aid bütün hazırlıklar ihmal edilmiştir. Kongrenin yapılacağı Emin-önü Halkevi salonunda ön taarfta delegelerin oturmasın-a mahsus yerler hazırlanmış-tır.

Vilâyet kongresini Parti ve Vilâyet İdaresi Heyeti Reisi Kayseri Meh'usu Saad Hayri Ürgüplü açacak riyaset diva-nı intihabını müteakib müza-kerelere bağlanacaktır.

Kongrede kazalardan gelen delegeler, resmî daire ve müesseseler erkânı hazır bu-lunacaklardır.

7 sene sürgün cezasına çarptırılan muhtekir

Mahmudpaşada Harmanlı handa ticarethanesi bulunan Filip Levi, bundan bir müddet evvel boyalı ka-lam ihtilâfı yapılmaktan suçlu olarak mahkemeye verilmiştir.

Suçlunun muhakemesi bitmiş, 7 sene 4 ay müddetle Silirde sürgün edilmeğe ve 2500 lira ağır para cezası ödemeğe mahkûm edilmiş-tir.

Alman Kuartet heyeti gitti

Eminönü Halkevi sosyal yardım şubesi menfaatine Şark sinemasında İki konser veren, Franz Schatzer, George Dovron, Emil Kessinger ve Albert Müller'den müteşekkil bir Schleisches Streichquartet heyeti şehrimizden ayrılmıştır. Alman san atkârlarının 17 Perşembe ve 18 Cu-ma akşamları verdikleri iki konser-de kalabalık ve güzide bir halk küt-lesi bulunmuş ve san'atkarlar uzun uzun alkışlanmışlardır.

Motörlü vastitaların benzin istihkakları yarıya indirildi

Istanbul Vilâyetinden:

21/12/942 gününden itibaren benzinle müteharrik nakil vasıtalarından kordiplomatige aid motörlü nakliye vasıtaları ile otobüsler haric kamyon, kamyonet, taksi ve karamame-lerle tahdidatın istisna edil-miş hususi otomobillerin günlük benzin istihkakları ikinci bir teb-lîğe kadar yarıya indirilmiştir. Tebliğ olunur.

"Bayer" ilaçları ne vakittenberi vardır?

Yarım asırdan fazla bir zamandaber "Bayer" ilaçları vardır. Bu, 50 seneden fazla tecrübe ve deneme demektir. "Bayer" salibi, yüksek ve umumi olan itimadı bu muvafakiyetleri borçludur.

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

BU SABAHKI HABERLER

Londranın verdiği tafsilât

Yeni Sovyet taarruzu kar fırtınaları arasında şiddetle devam ediyor

Londra, Sovyetlerin Alman cenahlarını çevirmek istediklerini ve taarruzun şimdiden üç mühim netice verdiğini söylüyor

Londra, 21 (A.A.) — Sovyetler dün orta Donda taarruzi hareketlerine devam etmişler ve 20/30 kilometre kadar ilerlemişlerdir. Almanlar süratle cenubu garbiye doğru çekilmektedirler. Şimdiye kadar 100 şehir ve iskân noktası alınmıştır. Taarruz bilhassa Voronej - Rostof ve Kalitova nehri üzerinde iki saf etmektedir. Beş gün içinde Sovyetler 75 ile 100 kilometre arasında ilerlemişlerdir. Keyfiyet bu suretle nazari dikkate alınır ise Royter askeri muhabirinin Rostof'un geriden zaptedilmesi imkânından neden dolayı bahsettiği anlaşılır.

Hususî Rus beyanatına göre Sovyet muvaffakiyetleri iki koldan icra edilen taarruz neticesinde elde edilmiştir. Bunlardan biri 65 kilometrelik bir cephe üzerinden diğeri ise Sarafimodan başlamıştır. Bu iki kuvvetin birleşmesi mu-

temel ise de henüz kat'i bir malûmat alınmamıştır.

Sovyetler kesif Alman müdafaa hatlarını almışlardır.

Alman müdafaa hatlarının yarılmasında Sovyet topçusunun büyük rolü olmuştur.

Ruslar Alman topçu mevzilerini o kadar iyi tetkik etmişlerdir ki ateşe başlar başlamaz derhal bu mevziler susturulmuştur.

Alman müdafaa hatları arka arkaya dört mevziden mütetek kildi.

Şimdi tipi ve şiddetli kar fırtınalarına rağmen Sovyet kuvvetleri ileri hareketlerine devam etmektedirler.

Alman esirlerin beyanatına göre Almanlar Sovyet hücumunu beklemekteydiler. Sovyet topçusunun ateşe başlamasından sonra meseleyi öğrenmişlerdir.

Bu taarruz merkez ve Leningrad bölgelerinde büyük tesir

icra edecektir.

Sovyetler şimdi Almanların zayıf noktalarını aramaktadırlar. Darbeler indirmek sırası Stalindedir.

Moskova 21 (A.A.) — Röyter muhabirinin bildirdiğine göre Sovyet ordularının son girişimi olduğu taarruzi hareket şimdiden şu neticeleri vermiştir:

1 — Almanlar bir mevziden diğer bir mevziye asker gönderememektedirler.

2 — Alman münakale hatları bozulmuştur.

3 — Sovyetler Alman cenahlarını çevirmek istemektedirler.

Almanlara göre

Berlin 21 (A.A.) — Doğu cephesinin merkez kesiminde Alman kuvvetleri hava kuvvetlerinin yardımıyla taarruzlarına devam etmişler ve Sovyet müdafaa hatlarını yarmışlardır. Birçok Sovyet mevzilerini ele geçirmişlerdir.

Akdenizde hâkimiyet

Amiral Cunningham: "İtalyan filosu, kayıplara rağmen gene kuvvetlidir,, diyor

Müttefiklerin şimal Afrikadaki umumî karargâhı 20 (A.A.) — Amiral Cunningham, gazetecilere beyanatta bulunarak İngiliz filosunun şimdi Akdenizin bir ucundan öbür ucuna serbestçe gidebilmekte ve genel Montgomery'nin 8 inci ordusuna lâzım olan erzak ve mühim malî deniz yoluyle yetiştirilebilmekte olduğunu söylemiştir. Mumalleyh, İskenderiyedeki Fransız filosu birliklerinin müttefiklere iltihak etmesi muhtemel olduğunu, fakat şimdiki halde bu ihtimali derpiş ettirecek sarîh hiçbir alâmet bulunmadığını ilâve etmiştir. Amiral, Dakardaki Fransız filosunun müvhere karşı yapılan müşterek cüdâle iltihak etmesi ümidini izhar etmiştir.

Mumalleyh, İngiliz filosunun Akdenize tamâmîle hâkim olduğunu söylemenin doğru olamayacağını, çünkü bir filonun düşmanın deniz kuvvetlerini tamâmîle imha etmeden bir denize mutlak surette hâkim olamayacağını söylemiştir. Amiral, sözlerine şu suretle devam etmiştir:

"İtalyan filosu, kruvazörce uğradığı kayıplara rağmen gene kuvvetlidir.

Mihveriler, günde vasatı olarak bir gemi kaybetmektedirler. Şimali Afrikadaki müttefikler tarafından işgalinin yalnız ilk iki haftasında en az 14 düşman denizaltısı batırılmış olmakla beraber denizaltılar, gene müttefiklerin denizyolları için en büyük tehlikeyi teşkil etmektedir.

Fransaya büyük bir hava akını yapıldı

Londra 20 (A.A.) — Bugünkü Pazar günü Fransa üstünde geniş bir sahada hava akınları yapan Amerikan uçan kaleleriyle liberatör boğa uçaklarından mürekkep büyük bir teşkilatla 300 İngiliz avuçlarının refakat ettiği resmen öğrenilmektedir.

Bomba uçaklarının hedefini Almanların hava alanını büyük bir uçak parkı tesis ettikleri Parisin 128 Km. cümb doğusunda Romilly-sur-Seine kasabası teşkil etmiştir.

2720 kamyon, 45 mühimmat deposu zaptedilmişler ve ayrıca 64 tayar, 88 tank, 120 top, 500 kamyon tahrib etmişlerdir.

Moskova, 20 (A.A.) — Sovyet ögle tebligine ektir:

Stalingradın cümb batısında kitalarımız düşmanın karşılık taarruzlarını püskürtmüşlerdir.

Don nehrinin orta mecrasında kitalarımız düşman müdafasını yararak birçok meskûn mahalli zaptedilmişler ve düşmana darbeler indirmeye devam etmişlerdir.

Merkez cephesinde kitalarımız evvelce işgal ettikleri mevzilerini sağlamlaştırmaya ve ilerlemeye devam etmişlerdir.

Velik-luki bölgesinde kitalarımız çevrilmiş olan düşmana birliklerinin imhasıyla meşgul olmuşlardır.

Tuapsenin şimal batısında kitalarımız düşmanı bir çok müstahkem mevziden atmışlardır.

BUGÜN

ŞARK'da

Bayram şerefine fevkalâde bir film

DANSÖZÜN SIRRI

MARGARİT SYMO-LAURA SOLARI-VICTOR de KOWA
Heyecanlı bir aşk macerası, heyecanlı bir ihtiras kaynağı, aynı erkeği seven 2 kadın... Aşk için mücadele, entrika, sergüzeşt.
Gece için yerlerinizi evvelden alınız. Tel: 40380

BUGÜN: İPEK ve MELEK

Sinematlarında senenin şaheseri

MIAMİDE MEHTAB

BETTY GRABBLE - DON AMECHE

Bugün seanslar 11 - 1 - 2.30 - 4.30 - 6.30 ve 9 da

"Hitler yeni plânlar hazırlıyor,"

İngilizlere göre Hitlerin karargâhında yapılan içtimaların hedefi bu imiş

Londra 21 (A.A.) — Hitlerin karargâhında son derecede ehemmiyetli içtimalar yapılmıştır. Bu şüphe yok ki harbin bir buhran safhasına girmiş olduğuna delâlet eder.

Hitlerin beyanatına göre görüşme umumî Fransız işlerini istihdaf etmiştir.

Röyterin siyasi muhabirine göre Mihver liderleri seri neticeler elde edecek plânlar hazırlamışlardır. Bunun yeni bir taarruz sistemine aid olup olmayacağı yakında anlaşılacaktır.

Rommel ordularının taşıt kuvvetleri

Londra 21 (A.A.) — Rommelin taşıt kolları Elageyla ile Trablus arasındadır.

Bu kollar bir taraftan bataklıklar, diğer taraftan ise son derecede arızalı yollardan geçmektedirler. Müttefik hava kuvvetleri hücumları ile bu şerhât dahilinde Rommelin taşıt kollarına karşı iyi neticeler alınmaktadır.

General Giraud Fransadan bir İngiliz denizaltısı ile kaçmış

Cezayir 21 (A.A.) — Şimdi öğrenildiğine göre General Giraud Fransadan bir İngiliz denizaltısı ile kaçmıştır.

Tunusta son vaziyet

Londra, 21 (A.A.) — Tunusta yalnız devriye kolları arasında müstahkemler olmuştur.

Tunusta son vaziyet

Londra, 21 (A.A.) — Tunusta yalnız devriye kolları arasında müstahkemler olmuştur.

Tunusta son vaziyet

Londra, 21 (A.A.) — Tunusta yalnız devriye kolları arasında müstahkemler olmuştur.

Toulondan kaçan denizaltıcılara nişanlar verildi

Londra 21 (A.A.) — Fas radyosunun bildirdiğine göre dün Cezayir limanında Toulondan kaçmağa muvaffak olan üç Fransız denizaltısı komutan ve efradına nişanlar verilmesi merasimi yapılmıştır. Bu merasimde Amiral Darlan ile General Jiro bulunmuştur.

Libyada İngilizlerin ileri hareketleri devam ediyor

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

yapmışlardır. Bir hedef üzerinde müteaddid infilâklar görülmüş ve düşmanın bir harb gemisine isabet kaydedilmiştir. Düşmanın üç av uçağı düşürülmüştür.

İngiliz müşterek tebligî

Kahire 20 (A.A.) — Ortaşark İngiliz müşterek tebligî:

Dün bütün gün öncü kitalarımız çekilmekte olan düşman ardet kuvvetlerini kovalamaya devam etmişlerdir. Düşmana karşı büyük mikyasda avcı hareketleri olmuştur. Buerat'a kadar batıya doğru yol alan düşman taşıt kolları başlıca he defleri teşkil etmekte idi. Düşmanın küçük mikyasda olan hava faaliyetleri hareketimize engel teşkil etmemiştir.

18-19 ilkkânun gecesinde Buerattaki taşıtlar ve binalar muvaffakiyetle bombalanmıştır. Aynı gece Tunus ve La Goulette hücumu uğramıştır. Tunus ayırma garında büyük bir yangın çıkarılmıştır. La Goulette akar yakıt antrepolarına isabetler olmuştur.

Berlin 20 (A.A.) — Resmî tebligî: Libya ve Tunusta her iki tarafın keşif faaliyetleri yapılmıştır.

Sirenalk kıyısında Alman savaş pilotları 2 düşman ticaret gemisini o kadar hasara uğratmışlardır ki, bunlara kaybolmuş nazarla bakılabilir.

Gece Bingazi limanı tekrar bombalanmıştır.

Tunusta, hava teşküllerimiz, düşman müfrezelerine, topçu mevzilerine ve işare depolarına tevcih etmek suretiyle savaşlara devam etmişlerdir.

Oran batısında bir Alman denizaltısı bir düşman muhribini 18 ilkkânunda torpillemiş ve batırmıştır.

Bayram günlerindeki maçlar

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

lan maçın hakiki neticesi tesbit edilemediği için «dostluk kupası» şimdilik bir klübün malı olmadı, yani ihtilâf hâlloluncuya kadar ortada kaldı demektir. Fenerbahçe - Galatasaray maçında...

...kemini vermiş olduğu hükmen mağlûbiyete itiraz edilmediğinden ağılebi ihtimal iki takım arasında münasib bir zamanda ikinci bir maç yapmak suretile ihtilâf halledilmiş olur ve kupa da bu işde en iyi neticeyi alan klübe verilir.

Galatasaray - Beşiktaş maçına hususî bir ehemmiyet veriliyordu. Galatasaray, Fenerbahçe karşısında hükmen galib sayıldığından, Beşiktaş da Fenerbahçeyi yendiği için dünkü maçı bundan dolayı fazla bir alaka gösteriliyordu. Cerek lig maçında ve gerekse hususî bir şekilde bu mevsim zarfında iki takım da hiç karşılaşmadığından bu maçın üzerinde durulmasındaki isabeti yerinde idi. İki takım sahaya dizildiği zaman gözlerimiz haklı olarak Beşiktaş takımının kuvvetli ve olgun halini takdirle süzmekte tereddüd etmedi.

Hemen her maça başka başka oyuncularla çıkmak mecburiyetinde olan Galatasarayın bu halile bu zorlu maçı kıvracağına sanmak gücü. Eşfakla takviye edilen Galatasaray müdafasının önünde oldukça garib bir hücum hattı yer almıştı. Oyun başlar başlamaz Beşiktaşın ağır basması da görüşümüzdeki isabeti ortaya koydu. Daha oyunun başında Eşfakın bir şütle sakatlanıp dışarıya çıkan Orhanın yerine Büleğdin girmesi esasen zayıf bir halde olan Galatasaray hücum hattını büsbütün felce uğrattı ve tabii bu açılan gedik iyi bir elemanla doldurulmadığı için oyunun bütün yükü Galatasaray müdafası üzerine yıkıldı.

Oyuna istediği şekli veren Beşiktaş, sağdan merkezden ve soldan yaptığı ve hiç durmadan devam ettirdiği hücumlarının her birinde Galatasaray kaleci tehlike atlattı, topun her defa kurtarılışı Galatasaray müdafasının büyük fedakârlığına maloluyordu. Sağ müdafî Faruk'un müdafaa hattında oynadığı rolü burada takdirle beraber etmekle bir vazifedir. Maçın yirminci dakikasında sonraki kısım Beşiktaş için birbirini takip eden talihsizlikler içinde cereyan etti. Birçok şütleleri kaleyi bulamadı. Veyahud da yukarıda dediğim gibi Galatasaray müdafasının çokun fedakârlıkları ile neticesiz kaldı ve devre 0-0 berabere bitti.

Galatasaray ikinci devrede sağ muavine Mustafayı, hücum hattına da Orhanı arak çıkı. Takımın çok akıyan noktalarında yapılan bu tadilat Galatasarayın oyunu üzerinde ciddi bir değişiklik yaptı. Beşiktaşın bütün hücumlarını yaptığı sol taraf, Mustafanın oynula adeta durdu. Şükriü bu suretle olduğu yerde mihlanıp kalınca müdafaa hattı nefes aldı. Oyun Galatasaray lehine bir şekil aldıkça Beşiktaş da bozulmağa, tehlikeli dakikalar geçirmeğe başladı. Fakat G.Saray sağıcı ve açığı o kadar bozuk oynuyorlardı ki Beşiktaş kaleci önüne kadar gelen ve gelişile kaçan fırsatlar hiç eksilmedi. İncicamını bu kadar kaybeden bir hücum hattının bir netice almasına imkân yoktu. Beşiktaş güzel oynuyordu da neden netice alamadı diye merak etmeye lüzüm bile yoktur. Beşiktaş dün bir tek sayı yapamadı, bu vaziyet Galatasaray müdafasının ve bilhassa Faruk'un çok yüksek oyunundan ileri gelmiş-

ti. Yerde, havada, uçarak ve yatarak her ne şekilde olursa olsun top rakiblerinden evvel yetişen ve vuran Faruk adeta tek başına bir müdafaa idi, ve onun bu yüksek oyununu halkın hiç eksilmiyen takdiri ni mucib oldu.

İlk devreye nazaran çok iyi oynayan Galatasaray müdafaa dan hücumu pek çok defalar geçmiş, fakat bozuk oynamakta bir rekor yapan Hikmet ve Muzafferin yüzünden ynkaladığı mükemmel fırsatları kaçırmış ve oyunda taşıdığı büyük heyecan arasında 0-0 berabere bitmiştir.

Galatasaray: Osman — Faruk, Salim — Kemal, Arif, Eşfak — Hikmet, Muzaffer, Cemil, Orhan, Gazanfer.

Beşiktaş: M. Ali — Yavuz, Hristo — Hüseyin, Ömer, İbrahim — Hâlis, Hakki, Saım, Şeref, Şükriü.

Hakem: Sami (1.Spor).
Ömer Besim

Beşiktaş 2 - Fenerbahçe 0

Bayramın birinci günü Seref stadında yapılan dostluk kupasının ikinci maçında Beşiktaş ilk devrede Halkın yaptığı sayıya ikinci devrede gene Halkı vasıtasile bir gol daha ilâve ederek Fenerbahçeyi 2-0 yenmiştir.

Dün yapılan kupa maçları

Fenerbahçe 4 — Davudpaşa 2

Kadıköy stadında yapılan Fenerbahçe - Davudpaşa kupa maçının ilk devresi 2-1 Fenerin lehinde bitmiştir. İkinci devrede yapılan sayılardan sonra maç 4-2 Fenerbahçe kazanmıştır.

Beyoğluspor 2 — Süleymaniye 1

İkinci ligde iki vaziyette olan Beyoğluspor kupa maçında Süleymaniye'yi 2-1 mağlûb etmeğe muvaffak olmuştur.

İkinci devre maçları

İkinci devre lig maçları dün başlamış ve her iki stadta oyunlara devam edilmiştir.

Beykoz 1 — 1.Spor 1

Şeref sahasında yapılan ve sıkı bir mücadele ile devam eden Beykoz - 1.Spor maçı 1-1 berabere bitmiştir.

Vefa 3 — asımpaşa 1

Kadıköy sahasında yapılan lig maçında Vefa ile Kasımpaşa takımları karşılaşmışlardır. Oyundaki hâkimiyeti son dakikaya kadar muhafaza eden Vefa takımı maçı 3-1 kazanmıştır.

Dün yapılan kır koşusu

Atletizm ajanlığı tarafından tertib edilen kır koşusu dün iki kategori olarak yapılmıştır.

300 metre:

1 — Kisenakis (Kurtuluş) 13,28, 2 — Koço (Kurtuluş) 13,47, 3 — Ali oPlat (Galatasaray).

Kurtuluş takımı puan hesabı birinci olmuştur.

5000 metre:

1 — Ali Karaduman (Galatasaray) 16.04.3, 2 — Nuri (Savaspor) 16.17.7, 3 — Ahmed Taylı (Galatasaray) 16.36.8.

Bugün yapılacak lig maçları

Bugün Kadıköy stadında Fenerbahçe - Süleymaniye, Seref stadında da Galatasaray - Davudpaşa takımlarının lig maçları oynanacaktır. Her iki maç saat 13 te başlanacaktır. Takımın lig maçını Pazardan gayri bir günde oynamayacağı bildirildiğinden bugün Beşiktaşla bir maç yapılmıyacaktır.

Yarın akşam SÜMER SINEMASINDA

Şimdiye kadar görülen Operet filmlerinin en muhteşemi

GÜNEŞİN KIZI

(Sunny)

Mevsimin en fazla muskili, danslı, ve şarkılı süper filmlerinden biri. İncece şerefine gala müsameresi

Baş rollerde: ANNA NEAGLE RAY OLGER ve JOHN CAROLL

Göz ve kulaklar için bedii bir ziyafet Yerlerinizi evvelden aldınız. Telefon: 42851

TURAL Öksürük ilacı

HİKAYE

Falci Kadın

Yazan: Karel Çabek

Çeviren: Hasan Âli Ediz

İşden biraz olsun anhyan kimse, bu vak'anın Çeko-Slovak yada, Fransada veyahud Alman yada cereyan edemeyeceğini çok iyi takdir ederler. Çünkü, bilindiği üzere, bu saydığım memleketlerde mahkemeler suçluları vicdani kanaat ile değil de, kanun muayyen maddelerle cezalandırır. Bu hikâyeye de mahkemenin kanunî maddelerle mukayyed olmayarak yalnız aklı sevim ve kanaati vicdaniye ile hareket etmesi, hâdisenin İngiltere-reden maada her hangi bir yerde cereyan edemeyeceğini göstermektedir. Filhakika bu hâdisenin Londrada, daha doğrusu Kensingtonda, galiba da Bromftonda veyahud Beysuoterde, velhasıl bunlara benzer bir yerde cereyan etmiştir. Hâkimin ismi Cestis Kelli, kadının ismi ise sadece Mayersdi; Mis's Edit Mayers.

Diğer sahalarla tamamen hürmete şayan olan bu kadının, polis komiseri Mak-Lirin dikkatini celbettiğini bilmenizi lâzımdır. Bir akşam Mak-Liri karısına:

— Sevgilim, dedi, şu Mis's Mayers hiç kafamdan çıkmıyor. Bu kadının ne ile geçindiğini bil-mek isterdim. Düşün ki o, bu mevsimde, Şubat'ta, hizmetçisini kuşkonmaz aldrımaya gönderiyor. Dahası var: Bu kadının iş-portacı kadınlardan tutunuz da prenseslere varıncaya kadar her gün 12-20 ziyaretçi kabul ettiğini tesbit ettim. Biliyorum sevgilim, bu kadının bir falci olması ihtimalinden bahsedebilirsiniz. Çok güzel. Fakat falcının, casusluk, muhabbet tellallığı gibi bazı hareketleri gizlemek için bir maske olarak kullanılması da mümkündür. Bu işi yakından tetkik etmemi çok isterdim.

Mis's Mak-Liri:

— Pekâlâ Bol, dedi. Bu meselede bana güvenebilirsiniz.

Ertesi gün Mis's Mak-Liri sabbi parmağında alyans olmak üzere artık aklını başına alma zamanı gelmiş bir genç kız kıyafetle ve ürkek bir eda ile Mis's Mayers'in kapısını çaldı. Mis's Mayers, kendisini kabul etmek lâtifinde bulununca kadar Mis's Mak-Liri'nin opey beklemesi lâzım geldi.

İhtiyar madam, mahcup ziyaretçisini dikkatle süzerek:

— Oturunuz sevgili yavrum, dedi. Size ne gibi bir hizmette bulunabilirim?

Mis's Mak-Liri kekeleyerek:

— Ben... Ben... Yarın yirmi yaşımı dolduruyorum. İstikbalimi öğrenmeği şiddetle arzulu-yorum.

Mis's Mayers:

— Siz ne diyorsunuz? Mis, dedi. Ve bir deste kâğıd alarak onları süratle karıştırmaya başladı.

Mis's Mak-Liri:

— İsimim Mis Constur, dedi.

Mis's Mayers:

— Aziz Mis Cons, siz yanlırsınız. Her halde işin içinde bir yanlışlık var. Ben iskambil falı bakmam. Şöyle ahbabca her yaşlı kadın gibi, yalnız arasıra dostlarıma bakıyorum. Sol elinizle kâğıdları kesiniz. Ve onları bes kümeye ayırınız! Hah,

— Yok, sehvaylersiz. Bunda müfti efendi konağıdır.

— Hamza Bey, sokak kapısı önüne çıkmış sabırsız sabırsız bekliyordu. Bacıyı karşından geliyor görünce yüreği çarpıp, ihtiyar kadının yaklaşmasını beklemeden ona doğru seğirterek şen şen sordu:

— Nasıl bacı anda mıdır? İki gözünüzle gördünüz mi? Bacı cevap vermeden gözlerini kaldırıp genç adamın gözlerine dik dik baktı:

— Bir dahi ol kâpelere beni göndermen!

Dellkanlı birdenbire toprağa yığılmamak için yaşlı kadının omuzlarına tutunmak zorunda kalmıştı. Helecanlı helecanlı keledi.

— Ne var, ne oldu bacı?

Bacı yürüdü:

— Anlar bizi tanımazlar imiş! Hamza Bey de ardından taklib etti:

— Ya, kimler?

— Gülçiçek hatun. [Dönüp ellerini gösterdi] elleri ile name getirip bu ellerimize teslim eyledüklerini dahi unutmaz!

— Ya...
— "Siz kimsiz, sehvaylersiz" der idi oğlum!

Ev kapısına yaklaşıyorlardı. Sipahi beyi dadısının önüne geçti:

— Ya, kendiyi göremediniz mi?

— Yok, Gülçiçek anda idi.

— Ya, üst kata odasına çıkmadın mı?

— Eşma alt dudağına büktü:

— Konak kapısından çevirdiler aslanım.

Hamza Bey alt tarafını dinlemeden ahıra koşarak hizmetçi İlyasa: "Çabuk Şahini eğerlemezsin" söyledi. Ne yapmak istediğini kendisi de bilmiyordu. Ata binip nereye gidecekti? Aklına ilk gelen şey, iki yenderiyi bulmak, bunlardan gördükleri kadınların eşkâlleri etrafında önemli malûmat almaktı. Hazır aya-

— Ya, bizi tanımaz mısınız?

— Ya, bizi tanımaz mısınız?

— Ya, bizi tanımaz mısınız?

— Ya, bizi tanımaz mısınız?

— Ya, bizi tanımaz mısınız?

şöyle... Bazan, vakit geçirmek, gönül eğlendirmek için fala bakıyorum; yoksa her vakit değil.

Kadın, birinci kümedeki kâğıdını açmağa başlayarak haykırdı:

— Bakınız, ispatı... Bu, para ya delâlet eder. Kupa oğlanı... Bu da, hayırlı, sevinçli bir mektuba alâmettir.

Mis's Mak-Liri:

— Ah, diye haykırdı, sonra, sonra ne var?..

Mis's Mayers, ikinci kümedeki kâğıdını açarak sözüne devam etti:

— İspati oğlanı. Karamaça onlusunu. Bu, yoldur. Burada bir de dineri var. Dineri her zaman kedere alâmettir. Fakat sonunda kupa kızdır.

Mis's Mak-Liri, gözlerini mümkün merteye fazla açmağa gayret ederek sordu:

— Bu ne gibi bir manaya delâlet eder?

Mis's Mayers üçüncü kümedeki kâğıdını açarak kendi kendine söylenir gibi:

— Gene ispatı... Sevgili çocuğum, sizi büyük bir para bekliyor. Henüz pek belli değil ama, ya siz, veyahud akrabanızdan biri uzak bir yere yolculuğa çıkacaksınız.

Mis's Mak-Liri:

— Ben Southompton'a, teyzeme gitmek mecburiyetindeyim.

Mis's Mayers, dördüncü kümedeki kâğıdını açmağa koyuldu:

— Hayır, dedi, benim dediğim uzak bir yolculuktur. Sonra, yolunuz üzerinde size engel olan birisi, bir ihtiyar var.

Mis's Mak-Liri:

— Her halde babam olsa gerek, dedi.

Beşinci kümedeki kâğıdını gözden geçiren Mis's Mayers, bir zafer edasile:

— Bana bak sevgili çocuğum Mis Cons, dedi. Sizin falınız kadar güzel bir falı ben hayatımda görmemişim. Bir seneye varmadan, başınızdan bir nikâh geçecek... Sizinle çok zengin bir delikanlı, her halde bir milyoner olsa gerek, evlenecek. Bu, ya bir tüccar veyahud, çok seyahat ettigine bakılırsa, bir komisyoncudur. Fakat, ikiniz bir araya gelmeden önce, büyük bir takım güçlükleri yenmek mecburiyetinde kalacaksınız. Yaşlı bir adam, mütemadiyen size mâni olmağa çalışacaktır. Tabii, siz çok azimkâr davranmağa mecbursunuz. Evlendikten sonra ise, çok uzaklara, her halde deniz aşırı bir yere gideceksiniz.

Sevgili çocuğum, bedbaht karadilleri irşad etmek meşgul olan hristiyan misyonerleri için bir lita lûtfetmez misiniz?

Mis's Mak-Liri, çantasından bir sterling ile bir şilin çıkarak:

— Size o kadar minnettarım ki, anlatamam, dedi. Buyurunuz Mis's Mayers. Ya şu önümüzdeki engelleri bertaraf etmek için ne gibi bir masrafa ihtiyacınız var?

İhtiyar madam asilâne bir eda ile:

— Fal rüşvet kabul etmez, dedi. Pederiniz ne iş yapar?

— Yok, sehvaylersiz. Bunda müfti efendi konağıdır.

— Hamza Bey, sokak kapısı önüne çıkmış sabırsız sabırsız bekliyordu. Bacıyı karşından geliyor görünce yüreği çarpıp, ihtiyar kadının yaklaşmasını beklemeden ona doğru seğirterek şen şen sordu:

— Nasıl bacı anda mıdır? İki gözünüzle gördünüz mi? Bacı cevap vermeden gözlerini kaldırıp genç adamın gözlerine dik dik baktı:

— Bir dahi ol kâpelere beni göndermen!

Dellkanlı birdenbire toprağa yığılmamak için yaşlı kadının omuzlarına tutunmak zorunda kalmıştı. Helecanlı helecanlı keledi.

— Ne var, ne oldu bacı?

Bacı yürüdü:

— Anlar bizi tanımazlar imiş! Hamza Bey de ardından taklib etti:

— Ya, kimler?

— Ya, kimler?

— Ya, kimler?

— Ya, kimler?

— Ya, kimler?

— Ya, kimler?

— Ya, kimler?

Tarihten sayfalar

Balçık'tan pasaport

Yazan: Kadircan Kafli

Arab kumandanlarından Kuteybe Türkistan üzerine yaptığı seferlerle ve bu seferlerde gösterdiği ağırlı şiddetle meşhurdur; zira onun da kumandanı Haccac idi ve bu adam tarihte zalim diye anılır.

Kuteybe harb hareketleri için Horasanda Merva şehrinin merkez edindiği; muvaffakiyetlerinin çoğunu hilekârlığa, verdiği sözlerle ihanete borçludur. Türk medeniyetinin büyük âbidelerinden olan Semerkande zorla girmediyse; bazı imtiyazlar vermek şartıyla ve sulh yolüne girdi; her nedense bu defa sözünü tutmuş görünür; fakat Merv şehrine döner dönem kardeşi Abdullahı Semerkand valiliğine tayin etti; yanına کافی miktarda asker vererek gönderirken dedi ki:

— Semerkande Müslüman olmayanlar asla girmesinler; zira orada fesad kurabilirler.

Kardeşi bunun mahzurlarını söyledi:

— Semerkand büyük bir ticaret merkezidir; oraya dışarıdan kimse girmeyişi takdirde ticaret hayatı felce uğrar; halk sıkıntıya düşer, sıkıntı ise isyan ihtiyacını yaratır; başımızda derd açar. Bundan başka fakirleşince bize vergi veremezler.

Para meselesi Arab idaresi ve ordu için çok mühimdir; bu nun bir kolaylığı bulmak lâzımdır; böyle ki hem şehirde normal hayat devam etsin, hem de yabancılar orada yerleşmesin; Arab idaresine muhalif unsurlar çoğalmasın.

Kuteybe bir çeşid pasaport, daha doğrusu ikamet kâğıdı icad etmeyi düşündü. Bugün de bütün medenî memleketlerde buna benzer vesikalar vardır; müddeti geçince yenilenir. O zaman fotoğraf, muntazam kayıt, ikamet müddetini tayin eden tarihler tayini henüz yoktur; her şey basittir. Kardeşine dedi ki:

— Dedğin doğrudur. Şehre girecek olan cenebilere yaş ve mühürlü bir balçık verirsin; kuruyuncaya kadar orada kalabilir; kurumadan çıkması şarttır. Vakit vakit muayene edersin; kimin elinde kuru balçık bulursan boynunu vurdurursun!

Şehrin kapısındaki memurlar gelenere böyle balçıklar veriyorlardı; onlar da ellerindeki balçık kurumadan işlerini bitirmeye, çabuk çekilip gitmeye mecbur oluyorlardı. Kuru balçığı ısıtmak mümkün değildi, zira bu takdirde mühür bozuluyordu. Bu usul gayet iyi neticeler verdi ve işi kolaylaştırıldı.

Görünüşte pek basit fakat çok iyi bir usuldü; birisine verilen «Balçık pasaport» un başkası tarafından kullanılması mümkün değildi, lakin bu bir mahzur değildi; çünkü maksad şehride yabancıların uzun zaman kalmamalarından ve birikmemelerinden ibaretti.

Kadircan Kafli

Maliye ve İktisad Vekilleri şehrimizde

Maliye Vekili Fuad Ağıralı ve İktisad Vekili Sırrı Day Bayram tatlini geçirmek üzere şehrimize gelmişlerdir.

Şehrimizde herifleri inceden inceye sorguya çekmediğine şimdiki bir pişman oluyordu. Hayvana binmeden sırtını ahır kapısına dayıyarak uzun uzun düşündü: Haydi Kelenderle Altuncunun gördükleri kadınlar «Âkile» ile dadısı olsunlar, bundan ne çıkaracak? «Âkile» Hanım Sultan Osmanla evlenmiş değil miydi? Kanı çekiliyormuş gibi yüreğinin ezildiğini hissediyordu. Bir denbire gözleri parladı: Ya, yeşil perdeli «mahfe» den usulla bırakılan oyalı çevre!..

Bir defa onun babası evine döndüğünü öğrenebilsen, gece bahçeye gidecek, icab ederse sabahlara kadar bekliyebilirdi. «Âkile» bu bahar gecesinde elbet bahçeye çıkacaktı. Çok değil, onu son bir defa daha görmek!

Aşık, kör olduğu kadar düşünce de dar oluyordu! Genç adam beygire acıyıp, özeni uçarlarla kemirince, Şahin dönünce kalkmıştı. Eyüb caddesinde durdular; güneş yavaş yavaş yata-

EDEBİYAT

Ocakbaşı Şiirleri

Yazan: Halid Fahri Ozansoy

Bu sütunlarda kaç kere acı acı şikâyet ettim, şiir git-tikçe sesini, rolünü ve inceliğini kaybediyor. O ruhu tekrar kavramak için de, her şeyden evvel, içtimai hayatın temelini teşkil eden yuvaya, aileye, ocağa dönmelidir. Bütün millî duygular da orada beslenir ve oradan yayılır. Halbuki derbederlik, kalenderlik, yahud, şu pek meşhur kelimesile harabatilik - bazan şahe-serler de yaratmış olsa - artık ruhlarımıza bugün özlediğimiz sıcak ve yumuşak his dalgasını veremiyor. Onun için, geçen yazımızda karikatürünü belli etmeğe çalıştığımız kahve ve sokak havası nağmelerini bir kısım yeni şairlerin asri harabatlığına vermeli ve öz şiiri bunlardan beklemeliyiz.

Hayat ne kadar çetin, iş ne kadar yorucu, vazife ne kadar büyük ve uzun da olsa, bütün bunları yumuşatacak, sevdirecek olan en güzel san'at, muhakkek ki musikîden sonra şiirdir. Bunlar iki kardeşlerdir. Ancak duyabilen gönüllere, ses kadar güzel ve söz kadar derin bir tesirle sokulurlar. İşte «ocakbaşı şiirleri» diye isimlendirmek istediğim şiir, bu temastan ve bu tesirden doğmaktadır. Böyle şiir, en yorgun ruhlara bir teselli ve bir sifa sayılabilir.

Burada Fransız şairi Paul Verlaine'nin bir şiirini hatırlarım. Şöyle başlar:

Le foyer, la lueur étroite de la lampe;

La reverie avec le doigt contre la tempe,

Et les yeux se perdant parmi les yeux aimés;

[Aile ocağı, lâmbanın dar aydınlığı; parmağın alınına dayanmış olan hülya; ve sevilen gözlerin içinde kaybolan gözler.]

Lirik şiirlerin tercümesi, aslının yüzde beş sesini veremez. Nasil ki bu kırık dökük tercümeye bunu veremiyor. Yalnız, fikrin ve hayalın inceliği, asilliği meydana gelir. Bunu isbat için sese ve nağmeye bile ihtiyaç yoktur. İşte şiir, böyle bir duygudan ve böyle bir ocak başından kanatlanmalı, ruhumuza hafif temaslara, incitmeden dokunmalıdır. Çünkü ocağın sıcaklığının duymayan enerjisini de duyamaz. Sert ve katı bir şey olarak kalır. Halbuki öte yanda, roman ve tiyatronun göttikçe çiğ ve ifratlı bir realizme düşen çeşitlerinde bu sertliği ve katılığı fazlasıyla buluyoruz. Maddî tekniğin akıllara hayret verici tekâmülü de zaten hayal ve his âleminin gölgelerini dağıtmış, ilham perilerinin saçlarını kızıl alevlerle tutuşturmuş, ortada motor ve makine gücünün sünden bir cehennem uğultusu uyardırılmıştır. Şiir de, mutlaka bu kasırganın içerisine sokmak neden?

Hayatta uyku kadar, uykunun tatlı rüyaları da sevilir, onlara da ihtiyaç vardır. Böyle bir rüya bile olsa, tasavvufa kaçmayan tahayyülün ve ocak başındaki serinin ve sakin duyguların hazzını inkâr edecek, şiiri başka hangi bucağa bulabiliriz?

Geçen gece Bakırköyüne bağlı Safra köyünde bir aile faciası olmuştur:

Bu köyde çiftçilikle meşgul bulunan 60 yaşında Nureddin adında bir ihtiyar 50 yaşındaki karısı Ayşeyi aralarında geçimsizlik yüzünden sinirlenerek tabanca ile 4 yerinden yaralamıştır. Zavallı kadının biraz sonra kaldırıldığı Bakırköy hastanesinde ölmüştür. Bu arada kaizen kendisini de yaralayan katil koca Bakırköy jandarma kumandanlığı tarafından yakalanarak Müddeiumumiliğe teslim edilmiştir.

Bu köyde çiftçilikle meşgul bu köyde geçen gece Bakırköyüne bağlı Safra köyünde bir aile faciası olmuştur:

Geçen gece Bakırköyüne bağlı Safra köyünde bir aile faciası olmuştur:

Geçen gece Bakırköyüne bağlı Safra köyünde bir aile faciası olmuştur:

Geçen gece Bakırköyüne bağlı Safra köyünde bir aile faciası olmuştur:

Geçen gece Bakırköyüne bağlı Safra köyünde bir aile faciası olmuştur:

Geçen gece Bakırköyüne bağlı Safra köyünde bir aile faciası olmuştur:

Hüseyin Siretin Ayşecik şiirini bilmem hatırlar mısınız?

Çoluk çocuk bütün ev halkı bir geniş odanın Havayı serdini teskin eden büyük sobanın Başında söyleşiyorlardı.....

Vakîâ şairin bu mısralarını, harikulâdelikle tavsif edemem. Ancak levha güzeldir ve özlediklerimiz «Ocak başı şiirleri» ne tim sal olacak mahiyettedir. Sevgili, ana, baba, evlâd duygularıyla başlıyan bu ocak başı şiirleri, genişliye genişliye, bütün kütleyi, bütün ferdleri ve yurdaşları içine alan sefatların ve muhabbetlerin ifadesidir.

Hüseyin Siret, bu şiirin bir mısraında şu samimî, cana yakın suali sorar:

— Masal mı söyleyeceksin büyük hanım bu gece?

İşte büyük hanımın o masalını, harabat ehlinin kahve peykerlerinde cemiyet içinde hiç de faydası olmayan, bilâkis cemiyeti zayıf düşürecek olan bir takım fikirleri (en soğuk ve yabancı bir şekilde bile olsa) ortaya atan şair geçimlenin demagoglarından hem daha sevimli, hem daha renkli ve şihirdir. Hâşih bugün kü şiirimize, tekrar samimiyetini ve hararetini iade etmek için ocak başında düşünelim. Bu istikrardan çok güzel şeyler doğacaktır: Her şeyden evvel İvdimize imanımız ve etrafımızdakilere sevgimiz... Bu sevgi, en katılaşmış gönülleri ve en kuru ilhamları bile yumuşatır ve taptaze bir gonca gibi açar. Büyük Hâmîd'in «Validem» isimli uzun ve derin şiiri gibi nefis bir eseri de, ancak, bugünün sade dili ile o zaman okuyabiliriz.

Halid Fahri Ozansoy

Bir tarz ve bir tashih: I. Merhum Emîn Büldend hakkındaki yazımda zikrettiğim Galatasaray mecmuasının adı «Tıraç» dir. Tefik Fikretin müdürlüğü zamanında çıkarılan bu mecmuanın, yirmi seldiz yıl sonra bir arabik gene aynı ismede çıkarılması Galatasaray isimli mecmua ile alakası yoktur.

II. «Salavin'in dediği gibi» isimli geçen yazımda La Bruyère'nin ilk ismi olan «Mîgî satırındaki tarihte bir türlü hatırlamamış. Pek tabii olarak La Bruyère'nin devri XVII İncel asırdır, XVIII İncel değildir.

Bakırköyünde bir adam karısını öldürdü

Geçen gece Bakırköyüne bağlı Safra köyünde bir aile faciası olmuştur:

Bu köyde çiftçilikle meşgul bulunan 60 yaşında Nureddin adında bir ihtiyar 50 yaşındaki karısı Ayşeyi aralarında geçimsizlik yüzünden sinirlenerek tabanca ile 4 yerinden yaralamıştır. Zavallı kadının biraz sonra kaldırıldığı Bakırköy hastanesinde ölmüştür. Bu arada kaizen kendisini de yaralayan katil koca Bakırköy jandarma kumandanlığı tarafından yakalanarak Müddeiumumiliğe teslim edilmiştir.

Geçen gece Bakırköyüne bağlı Safra köyünde bir aile faciası olmuştur:

Geçen gece Bakırköyüne bağlı Safra köyünde bir aile faciası olmuştur:

Geçen gece Bakırköyüne bağlı Safra köyünde bir aile faciası olmuştur:

Geçen gece Bakırköyüne bağlı Safra köyünde bir aile faciası olmuştur:

Geçen gece Bakırköyüne bağlı Safra köyünde bir aile faciası olmuştur:

Geçen gece Bakırköyüne bağlı Safra köyünde bir aile faciası olmuştur:

Geçen gece Bakırköyüne bağlı Safra köyünde bir aile faciası olmuştur:

Geçen gece Bakırköyüne bağlı Safra köyünde bir aile faciası olmuştur:

Geçen gece Bakırköyüne bağlı Safra köyünde bir aile faciası olmuştur:

MÜSAHABE

Gerilere doğru

YAZAN

Halid Ziya Uşaklıgil

- 3 -

Kemalfaltı caddesine varınca arabadan inerek hesabını görüm ve biraz yürüyerek bu caddede ara sıra, pek nadir fırsatlarla oturup etrafı seyrettim (Eski kahveyi aradım. Nihayet «Burası olacak!» diye bir yere girdim. Bura sırtı mı idi? Bunu tamamille kestiremedim, burada bir büyük değişiklik yapılmış olacaktı. Kahvenin ölü bütünü açıktı, ben sokağa en yakın bir noktaya ilâştım. İçeride, biraz ötede tavla oynayan iki müstehzirden başka kimse yoktu. Ben burada düşünmek istiyordum. Her şeyden evvel bu tenhâliğe memnun oldum, sokaktan da pek az insan geçiyordu. Bir, az şekerli kahve istarladım, bir sigara tellendirdim; ve uzun bir göz gezdirişle sokağa baktım. Benim yazıtlık hayatımın en büyük kısmı, ta şükadarcık bir çocuk iken başlayarak yirmi dört yaşına kadar hep, bu Kemalfaltı caddesinde geçmişti. Orada yığınlarla hatıralar vardı; fakat bugün onların üstünde aile yurdunun muahhil halinden doğan bir hicran hissi bütün ruhuma müstevlî bir kara bulut gibiydi. Başka bir şeylere hayalimî sevkeden evvel orasını düşündüm. Ben oraya girmek, konağın eski odalarını, dehlizlerini, sofalarını, dairelerini dolamak, kendî kendime «İşte dedemin yeril...» diye onun hayalini görmek isterdim. Sonra birer birer omuzları kalkık, zayıf vücudüle dolaşan nimenî, küçük halayı, küçük amca-yı, bütün konağın kalabalık halkının hayallerini takip etmek, onları burada yeniden hayatta ve hareket te görmek ihtiyacında idim.

Asıl dedem!.. O bana ne kadar iri cüssellî, âdetâ korkunç hey'etli görünürdü. Hakikaten öyle miydi? Pek zannetmiyorum. Geniş omuzları, yülsek bir boyu vardı, fakat güleç yüzlüydü. Hele küçük koyu siyah gözlerinde civil civildayan bir zekâ, bir istihza şeretini vardı ki hiç korkunç değildi, lâkin bizler, evin çocukları, evin bütün halkile beraber, hattâ İzmir halkıda beraber ondan korkardık, korkmak değil onun saydık, ve karşısına çıkınca içden gelen bir hümet duyardık.

Genç yaşında Uşakın gelerek hicarete başlayan ve yıllar geçtikçe azım bir servet yaparak şehrin en zengin adamı olan Hacı Aklı Efendi herkeşe bu hümet duygusunu ih sas ederdi. Buna yalnız serveti değil, zekâsı, muhakemesinin isabeti, ve müstahak olanları çarpan istihzasının sadmesi sebebdî. Ben onun yanına girip de elini öpünce...

Bu el tonbul etli ve aşımağa yüz tutmuş bol kıllı bir eldi ki benim küçük elimin üzerine konarken ağır çekirdi...

«Evet, onun elini öpünce sadece hümet değil, bir de gükran ve meclûbiyet duygularıyla mütehasis olurudum. O kendisinden kaçan ne için? Kendi çocuklarına makûbil bu sokaktan ve girgin torununu her vakit iltifat ile karşılar, ona bol para verirdi. Hele sonraları ben rahiblerin mektebine girince bütün mekteb mastafarını kendisi öde-

meğe talib olmuştu. Beni okşamaz, hele hiç öpmezdi, pek fazla iltifat etmek isterse ki nadir olurdu. İki parmağının arasında kalacağının ucu nu hafifçe sıkardı. Ben bir genç adam olmağa yaklaşmadan evvel: — Gel, bakalım, Nurhalî! Dendi, bânâ da «Papağan Halid!» diye hitab ederdi. Ben konuşkan, geveze bir çocuktum amma onun yanında pek ağır açmağa, söz söylemeğe cesaret edemezken bana bu hitabı ne için lâyet görmüştü? Galiba başkalarından işiterek...

Çok üşürdü. Kışın kürklerinin içinde, bir tarafta o zaman İzmir yerlerinin başlıca zinetlerinden olan yerli ocak haril haril yanarken odanın ortasında tepeleme iyî yasmış kordlarla dolu yülsek pirinç mangal, burnumun üstünde gözüklerdi, tarih okurdu. Başlıca merakı o idi, öyle hatırlımda kalmış ki Cevdet tarihini pek sever, âdetâ onu hatım sürer gibi tekrar tekrar okurdu.

Sonraları, bende az çok bir kabîliyet inkişafını gördükçe bana muamelesi değişir gibi olmuştu. Biraz gurur, hattâ iltihâr duyardı, galiba... Bunda da haklı vardı. Eğer hakikaten bende bir kabîliyet görüyor idiyse onun inkişafına kendisinin büyük bir yardımı olma mış mıydı?

İşte hep böyle, Kemalfaltı caddesini bu tenha kahvesinde aile yurdunun, onun kaybolmuş simalarını ve hepsinin üzerinde durumu düşünürken ağlamak hevesini veren bir gıclıklanma duyuyordum.

Kendi kendime bir hulya kurdum: — Ah! Zengin olaydım, amma çok zengin!.. Dedim ve böyle bir zenginliğe konmak için hulyaya bir hakikat ipini ucunu bağlamak istiyordum bir tayyare bileti alıyordum, su yıl başlarına mahsus çekişlerinden biri için... ve olacak ya büyük ikramiye bana isabet ediyordu. Bu galiba hulyayı hakikate çevirmek için kifayet edecek bir para idi.

Hemen ilk iş olarak aile konağını satın alıyordum, onu l'ınar ve ıslah ederek eski şekline, eski biçimine getiriyordum. Harem, selâm, lık, iki ayrıca müstaklil daire kırk odadan fazla olan bu büyük konağın birkaç parçasını ailenin yurdunuz kalmış olanlarına tahsis ediyordum, bir büyük kısmını da, meselâ selâmlık dairelerle harem dairelerinden bir kısmını birbirine ilhak ederek burada bir hastahane vücûda getiriyordum. Parası olan her zengin düşünmesi lâzım gelen bir borç: Memleketin en ziyade muhtaç olduğu hastahane işi... Bunun idaresini de belediyeye bırakıyordum.

Ah! O zaman bu iş vücûda gelince bütün fakîrlere, muhtaçlara kesesini bol bol açan mürivetkâr dedemin ruhu nasıl yad olacaktı. Bu hulyada bir müddet geçtim. Sonra?

Sonra bu Kemalfaltı caddesi... Bu rada ne garib hâşed, garaz, kın duygularıyla karşılaşmışım. Yazı hayatına en ziyade sarahatle girişimin ille tecellisi iki refikimle beraber İzmirde ilk defa olarak neşre-

başladığım «Nevruz» risalesi olmuştu. Bu risalenin en faal unsuru ben idim. Gayet tabii olarak en ziyade ben hücumu ugradım. Bu hücum akranım tarafından vukua geldikçe bunu bir kıskançlığa hamleler ve kızmazdım. Meselâ bunlardan bana en yakın olan bir refik bana: — Cantın Halid, ne zaman böyle edibane denebilecek bir şeyler yazacaksın? Deyince gülümsiyerek: — Hele biraz daha geçsin! diye almamış görünmüştüm amma alınmış olacağım ki hâlâ bu cümle kulaklarımda iltizaz ediyor. Diğer bir gün yine pek yakın bir dostun: — Biz Halidî daha iyî şeyler yazabileceğimize ümid ederdik; boş çıktık... Dedüğünden bahsolundu. Bu na da cevap vermedim.

Risaleye bir de ilâve şekline bir roman tercemesi dercediyordum. O zaman pek rağbet bulan Georges Ohnet'ten «Demirhane Müdürü»... Buna etraftan itirazlar yülsekti, «Terceme edilecek roman ni kalmadı?» Deniyordu. Halbuki ben romanın yüz şu kadartıcı temsilenin çeviriyordum. Bu romanın seçilmiş olması söz götürmezdi, eğer tercemesinin Türkçesindeki bozukluğundan bahsolunsaydı bunda haklı olacaktı. Hakikaten sonradan farkettim ki Türkçe bakımından terceme pek fenadır.

Akran tarafından gelen bu itirazlara hiç kızmıyordum, yalnız yaşlanmış bir dava vekilî vardı ki bana muşallat olmuştu. Bu adam zevzek, soytarı meşrebinde birisiydi. Bir takım aile münasebetlerinden dolayı bana satışmamam da münasibdi amma nasilsa içinden gelen bir kötü duygunun kabarmasına mani olamıyordum.

«Nevruz» risalesinde «Tuvalet Masası» başlığı altında bir silsile tutturmuşum. Bu silsileyi Louis Figuler'in «Le savant du Fayer» kitabından alıyordum. Müellif bir tuvalet masasının üzerinde ne buldu nursa, tarak, fırça, koku, sabun, sünger v. s. bunları birer birer alarak asıllarını, l'imal usullerini tarif ediyordu. Bunlar pek müfid ve aynı zamanda pek cazib birer malakale, birer eşya dersiydi.

O zat bir müddet bunları tutturdu; ikide birde beni yakalayarak: — Rica ederim, hâlâ karar veremedim, tarağımı bağdan mı alayım, fill dışından mı??.. diye sorar, yahud: — Yüzümü süngerle silmeğe mi su ile yıkasam yahud işi?.. lak bir havlu ile silsem olmaz mı?.. Sualle çirkin bir kahkaha savururdu.

Bu adamın evinde bir tuvalet masası yoktu elbette... Daima kirli duran saçlarını tarağına da ancak berber dükkanına uğrayınca vukua gellirdi, hele yüzünü yıkadığına hiç hükmetmiyordum. Onun bu taraflarına karşı kaçıp gibi çarpacak bir cevap vermek pek mümkün iken ben de çok yaşlı olan bu adamı süktü ile karşılamak ve gülerken geçiştirmek elbette siyasete ve zarafete daha muvafıktı, ben de öyle yapıyordum.

Yıllar geçti, o risaleden sonra «Hizmet» gazetesini teslis ettik. (Devamı 8 inci sayfa)

dar sarsılıyordu ki bunları gözlerine doğru kaldırarak biraz öfke ve daha çok teessürle seyretmekten kendini alamadı. Gözlerinin ucunda iki damla yaş belirirdi.

Daha fazla kendimi tutamıyarak ona doğru atıldım. Yere, yanına diz çöktüm:

— Fakat daha evvel beni dîlemelisiniz! dedim. Ölümünden korkmuyordum. Hak ettim, hazırım. Ancak söylemeden, içimdekileri dökmeden, hele affedilmeden ölürsem duyduğum vicdan azabının ateşi ile belki cehenne mi tutuştururum. Beni mezaraya yatarmazlar. Kızının ayağına kapanmak için mutlaka ayağa kalkarım. Hayır beni gömemezler. Gözlerim ölümden sonra da ağlıyacaktı. Ağlayan adam yaşıyor demektir. Gömülür mü?

Dinleyin beni! Ben bir ırz düşmanı değilim. Bir hakikat kur-

banıyım. Hakikat sandığım güneş, keleş bir ayına çıktı. İntikam alayım dedim, cinayet işledim. Ben bir ırz düşmanı değilim. Irz düşmanları zeki ve kurnaz olurlar. Baksanıza yüzüme, ben bir budalayım. Kızımı seviyordum, bugün de çılğınca seviyorum. Hem onun kalbini, hem kendi kalbimi çiğniyerek güya adaleti yerine getirdim. Ne münasebet? Mücrimi bırakıp masumu sehpaya sürüklüdim. Ben bir budalayım. Kuzu idim, kurt rolü oynadım istedim. Kuzuluğu telvis ve kurtluğu kepaze ettim.

İçim yanıyor. Benim kafa tasımın içinde sanki erimis bir kurşun kitlesi... Beynim yanıyor... Sinirlerimi sanki kerpetenle çekerek bir bir koparıyorlar. Vücudum yanıyor. Dünya kuruldu kurulalı belki hiç bir âdemoğlu benim kadar vicdan azabı duymamış, benim gibi nedamet getirmemiş. Çünkü benim kadar büyük suc işlememistir. Hem o-

Ele alınması zamanı gelen bir memleket davası

İnsan israfı

Yazan: Profesör doktor Şadi Irmak

İyi yetişmiş unsurları pek bol olmayan memleketlerde müsabet işi başarmanın biricik yolu insan israfından çekinmektir.

Davayı kendi memleketimiz için ele alırsak, acaba insan israf etmediğimizi iddia edebilir miyiz?

Büyük acı duyarak tesbite mecburuz ki elinizde mahdud unsurları israf ile harcamaktayız. Hususi müesseselerimizde olduğu gibi devlet müesseselerinde de insan enerjisini tutumsuz kullandığımız bir gerçektir.

İnsan enerjisini tutumlu kullanmak ne demektir? Bunun en kısa cevabı şudur:

İş bölümü prensipi dahilinde muayyen şahısların muayyen ve mahdud bir işte specialise olması ve bütün varlığını bu muayyen işe vermesidir.

Meseleriyi böyle vazedersek bizim münevver pazarında hüküm süren manzara bu prensipe ne kadar aykırıdır?

Hâlâ, avukatlık eden profesör, mektep doktorluğu yapan doçent lise hocalığı yapan maliye memuru ilâh. Münevver kütlenin çokluğu mu teşkil etmektedir.

Bu halin mahazurlarını saymaya lüzum görmüyoruz. «Tek iş hasreti» başlığı altında vaktile yazdığım bir yazıda bu halin doğurduğu buhranı anlatmaya çalıştım.

Tek bir işe bütün varlığı verememek hayatın en büyük saadetlerinden birisidir ve bilâkis iş sahasını genişletmeye ve çeşitlendirmeye mecbur olmak dinmez ızdırağın kaynağıdır. Fakat bütün mesele ferdî mes'ud veya bedbaht oluştundan ibaret değildir. Mahzur yalnız bundan iba-

ret olsaydı üzerinde o kadar fazla durmaya değmezdi. Asıl büyük mahzur, devletin bu yüzden uğradığı zarardır.

Unsurularını tek işe bağlamayan devlet nakikî mütehasşislerden ebadiyen mahrum kalacak demektir. Bunun neticesinde aynı bir işi gördürmek için müteaddid şahıslar kullanmaya mecbur olacaktır. Devlet kadrolarımızın mütemadiyen kabarmasında bızce en büyük rolü oynayan âmil budur. Fakat ferdler tek ve muayyen bir işe ömür veremeyince kadroların genişletilmesi fasid bir daire teşkil etmekten ve bütçe-yi yüklemekten başka bir netice doğuramaz.

Bizde bu hali doğuran sebebler çeşitlidir. Bir defa belki derine dalmaktan ziyade satha yayılmayı seven bir yaratılışımız var. Buna karşı frenler konmaz. Meşgalemizi çeşitlendirmeye çok meyliyorduz.

Fakat asıl ağır basan sebep, iktisadi olsa gerektir. Türkiyede hayat orta seviyeli münevver sınıfı için daima pahali olmuştur.

İçtimai yapımız, geleneklerimiz, omuzumuz almiya mecbur olduğumuz vecibelerimiz bu sınıf meşubularının maaşlarıyla masrafları arasında nisbetsizlik yaratmıştır. Ve maaşlar daima kıfa yetsiz kalmıştır. Ferd bunu, önüne gelen tâli bir vazifeyi kabul etmekle telâfiye çalışmıştır ve çalışmaktadır. Fakat bunu yapamıyınca derken ruhi buhranlara düşmekte, sıhhatinden çok şey kaybetmektedir.

Bu işde asıl kaybeden devlet ve devlet bütçesidir. Çünkü mesale-iç şahsa A miktarında maaş vermek dururken o şahsa A 2 nis-

betinde maaş dağıtmaktadır. Şüphesiz devlet bakımından hâkiki tasarruf birinci sikkî tercih etmektedir.

İşte maatteessüf bu yapılamamıştır. Dairelerimizi sıkı bir tefişe tâbi tutsak sekiz saatlik iş gününü hakikile dolduran memurların nisbetini nederecede bulacağız? Dost ziyaretlerini, çay kahve fasıllarını, hatır gönül soruşturmalarını, lüzumsuz istişareleri, geç gelip erken gitmeleri, doktor raporlarını ki bunların bir çoğunun meşahete, hatıra, tavsiyeye raci olduğunu bızta bir hekim olarak itiraf etmeliyim. Tarhedersek hakikaten işe verilmiş zaman ne kadar azalır.

Vaziyet böyle olunca bittabi hemen bütün dairelerimizin her fırsatta yeni memur istemeleri zaruri olmakta ve bu talebler yazılı yazılı nihayet tervice mazhar olmaktadır. Böyle olmasa bugün kü şikşin kadroları izah etmek mümkün müdür?

Merhum Başvekil Doktor Refik Saydam A dan Z ye kadar değişik k zarureti ifade ederken bu hakikati ne kadar içden duyduğunu söylemiş oluyordu. Realiteleri kavramakta ve müzmin derdlerimize icab ettiği zaman en radikal şifa vasıtalarını sunmaktaki kudretini hayranlık la müşahede ettiğimiz yeni Başvekilimiz elbette bu büyük memleket davasını tam olarak ele alacaktır. Fakat böyle işlerde bütün tâli mercilerin ve otoriteler hükümet reisine yardım etmeleri şarttır. Memur sayısını azaltmakta ve ferdî enerjini istismarında mes'ul mercilerin âdetâ bir yarışa girmelerini bekleriz.

Yeni keşif ve icadlar:

Sis ve dumanları dağıtma çaresi bulundu

Deniz suyundan altın istihşali bulunan yeni bir usûl sayesinde çok ucuza maloluyor

Malûm olduğu üzere, deniz suyunda, münhal bir halde oldukça fazla altın mevcuttur. Bir mil mikâbî deniz suyundaki altının kıymeti 5 milyon İngiliz lirası kadar tahmin edilmektedir. Deniz suyu içindeki bu altını elektrosimik usulle tefrik etmek pekâlâ mümkündür ve bu usul eskidenberi de malûmdur. Fakat bu usulle deniz suyundaki altını tefrik etmek fevkalâde pahalya malolmaktadır. Yapılan hesablara göre bu usulle deniz suyundan altın elde etmek için bızta çıkarılacak altının kıymetinden beş misli fazla bir masraf yapmaktır icab etmektedir. Bu hal, deniz suyundan altın istihşalini imkânsız bir hale getirmekte idi. Son defa alınan malûmata nazaran bir Amerikalı profesör, yepyeni bir usulle deniz suyundan altın istihşal etmek çarelerini bulmuştur. Bu yeni usul, fevkalâde ucuza mal olduğu için, bu tarzda altın istihşalinde büyük bir kâr ve menfaat temin edilmekte imiş. Henüz gizli tutulan bu usul taammümü ettiği takdir-

de, altın eskisine nazaran çok bol mikyaslarda istihşal edileceği, bunun tabii bir neticesi olarak fevkalâde ucuzlayacağı aşikârdır.

Kimyevi usulle sis ve dumanların dağıtılması

Sis ve dumanın rolü, bilhassa bu harbe, pek büyüktür. Askerî hedefleri gizlemek, orduların hareketini, denizde, harb gemilerinin mevcudiyetini maskelemek hususunda sun'î sis ve duman perdelerinden azami şekilde istifade edilmektedir. Bu, sis ve dumanın harbe oynadığı müsabet roldür. Fakat sis ve dumanın bir de menfi tarafları vardır. Tayyareler inş yaparken, her hangi bir arıza veyahud kazaya meydan vermemek için, inş meydanlarının tamamen sis ve dumanla âri olması lâzımdır. İşte birçok âlimler, sis ve dumanların kimyevi usullerle izalesi için nece zamandır mesai sarfedip duruyorlardı. Nihayet, geçenlerde Birleşik Amerikanın teknolojik

enstitülerinden birinde, hava meydanlarından biri üzerindeki keşif bir sis tabakasının kimyevi usullerle izalesi tecrübesi yapılmış, ve müsabet bir netice elde edilmiştir.

50 metre genişliğinde ve 500 metre uzunluğundaki bir tayyare meydanının üzerinde bulunan 10 metre kalınlığındaki sis tabakası, dakikada 320 litre klörllü kükürt mahlûlü serpmek suretile izale edilmiştir. Sis teşkil edilen rütubet parçaları, klörllü kükürt tarafından damlalar halinde toplanmakta ve bu damlalar, yağmur olarak yere düşmektedir. Bu suretle, klörllü kükürt serpmeye mahsus boru ve fiskiyelerle teşkil edilen hava meydanları, her defasında tayyarelerin inşinde önce hava meydanı üzerinde duman ve sisleri dağıtabilirler. Tabii tayyarelere de, bu sayede tehlikesizce yere inmek imkânı bulmuş olurlar.

Bu kıymetli keşif harb esnasında fevkalâde büyük ve mühim bir rol oynamaktadır. Suşümlü olan askerî bir hedefin üzerindeki bu sis veyahud dumanlar, bu işe memur tayyarelerin attıkları hususî bombalarla dağıtılmakta ve bombardiman tayyarelerinin varifeleri kolaylaştırılmaktadır.

RADYO

PAZARTESİ 21/12/1942

7.30: Saat ayarı, 7.33: Yüzdüğü çağırılmal, 7.40: Ajans haberleri, 8.30: Radyo salon orkestrası, Saat ayarı, 12.33: Karışık program, 12.45: Ajans haberleri, 13/13.30: Karamalıklardan sarıalar, 18: Saat ayarı, 18.03: Pası heyet, 18.45: Radyo da orkestrası, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Serbest 10 dakik, 19.55: Şarkı ve türküler, 20.15: Saat ayarı, 20.45: Bir halk türküsü geyniyouz, 21: (Günün meselesi), 21.1 Filî ve piyano, 21.30: (Kitabevenciler saati), 21.45: Radyo sen'oni orkestrası, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri ve borsalar.

Edebî romanımız: 40

Dişi Arkadas

Yazan: Cevad Fehmi

Ne yazık ki çok ihtiyarım. Bir düello bu işi pek güzel temizledi. Fakat beni öldürür, sen sağ kalırsın. Halbuki üç yüz senelik aile şeref ve namusunun kurtulması için ikimizde de ölmemiz lâzım. Ben öleceğim, çünkü sana fırsat verdim. Sen öleceksin, çünkü Kara Mehmedler ailesinin namus ve şerefine saldın. Emin ol seni sağ koymam delikanlı!

Bu heyecan yaşına göre pek fazla idi. Asabı gördüğü taziyeye daha fazla tahammül edememişti, her tarafı titremeğe başlamıştı. Bir kanapeye çöktü. Elleri o ka-

Memleket Haberleri

Muvaffak bir idarecimiz

Nazilli kaymakamı Feyzi Akkor nasıl çalıştı?

Feyzi Akkor

Nazilli (Hususi muhabirimizden) — İzmir mahitinde kumari ve zabta vak'larını sindirmek şerefi ilk önce onun olmuştur. O zaman İzmirde polis müdürü idi. Feyzi Akkorun İzmirdeki vazifesi başında tam altı sene feragatle ve gösterişsiz bir sadelikle çalıştığına gördük. Bugün kendisi Nazilli kaymakamıdır. 938 yılını bir kişi günü idi. Akşehirden otomobile Afyona geçen Bulvadinde bir gün kalmış, onu makamında ziyaret etmişim. Bana, gurbette hemşehrisine kavuşan insanların susuzluğuna benzeyen bir samimiyet ve hüsnü kabul göstermiş, eski idarenin öksüzleştirildiği bu hücre kaza hakkındaki düşüncelerini ve yapacağı işleri izah etmişti. O zaman Bulvadin hekim, siz, eczanesi, elektrikten mahrum, caddesi kaldırımsız, hattâ tabir caizse belediyesiz bir kasaba idi. Çarşı berhad, esnaf, işçisi himayesiz, köyleri baktımsız bir halde bulunuyordu. Eski İzmir polis müdürü işte böyle bir kazadan bahsediyordu.

— Hekime kavuşacağız, eczane açacağız, elektrik yapacağız. Bizim de çalışkan belediyeimiz doğacak, çarşımız yüzüne bakılır hale getirilecek, esnaf temizliği öğrenecektir; kasabada caddeler açacağız. Yollarımız parkelenecek, köylerimiz kalkınacak, medrese bozması okul yerine modern bir mekteb binası kuracağız! diyordu.

Aradan bir buçuk yıl geçti. Onu Karaman kaymakamlığına naklettiler. Fakat Feyzi Akkor Bulvadin bulduğu gibi bırakıyordu: Hekim kavuşmuş, eczane açmış, elektrilemiş ve medeniyet ışığına kavuşmuş bir kasabayı terk ediyordu. Doğan çalışkan bir belediye boy atmış, büyümüşü. Çarşılarımız, esnaf temiz, caddeler parkeli, köyler ve mahiyeler ayağa kaldırılmıştı. Med. halde büyük bir okul binası gözdeydi. Ve Akkor bu eserlere, onları müstehib, son bir nazar fırlatıyordu.

Aradan çok kalmadı. Öyle bir yağmur oraya da lüzumlu

Zelzeleden sonra Bigadiç

Felâkete uğrayanlar için umumî pavyonlar yapılıyor, felâketzedelerin yiyecek ve yakacakları süratle temin ediliyor

Bigadiç (Hususi) — Geçen ayın 15 inde en şiddetli bir yer sarsıntısı ile harabeye dönen Bigadiçimizde sarsıntılar hafif veya şiddetli olmak üzere hâlâ devam etmekte dir. Bugün için halk Kızılayın ve hükümetin büyük yardımları ile çadırlara yerleştirilmiştir.

Hali vakti yerinde olan halk kendi malzemesi ile geçirecek bir baraka yapmaktadır. Diğer fakir halk için de umumî pavyon halinde ve seçtik ailenin oturabileceği barakaları inşasına başlanmıştır.

Kısa bir zamanda bu barakaların inşası tamamlanarak felâketzede halk yerleştirilecektir.

Valimiz Recai Gürel bütün imkânları kullanarak felâketzedelerin her türlü zaruretlerini karşılamak, bilhassa yiyecek, yakacak ihtiyaçlarını temin etmek için kat'î emirler

vermiş ve haftanın birçok günlerini çadırlar arasında geçirecek ihtiyaçları bizzat görmüş ve tesbit etmiştir. Valimizin hümmetleriyle on ton buğdayın tevziine hemen başlanmıştır.

Felâketzedelerin sıhhi durumları da şimdilik iyidir. Edremid hükümet tabibi Saim Tunca Bigadiçde kalıya memur edilmiştir. Doktor bütün gün çadırlar arasında ve mevcud imkânlarla büyük hastalıkların zuhuru meydan vermemek için çalışmaktadır. Edremid doktoru Saim Tunca'nın Bigadiçde memur edilmesinden evvel felâketzede halkın sıhhi durumu ile Sındığı hükümet tabibi Hilmi Adsan çok yakından alakadar olmuş ve halkımızın derin minnetlerini kazanmıştır. Halk kederli, fakat ümitsiz değildir.

Adanada sokak ortasında bir adam öldü

Adana (Hususi) — Evvelki gün öğleden sonra şehrimizde feci bir cinayet işlenmiştir. Mihmandarlı Mahmud Ali adına birisi «Bizim lokanta» önünde kurşunla vurulmuş tur. Zabıta Topal Salim ve ortağı Halil ve Şikri ile Arap Tahiri suçlu olarak yakalanmıştır. Yapılan incelemeler, Mahmud Allyn öldüren tabancanın Halile aid olduğunu anlatmaktadır. Hâdisenün lokanta ortasında başlamış ve Atlas mağazası önünde cinayete biniştir. Zabıta, tahkikatı derinleştirmektedir.

bazı eserlerle bir orta okul binası hediye ederek ayrıldığını biliyoruz. Bugün onun verimli mesaisi Nazilli gibi ehemmiyeti bir kazaya masruf bulunmaktadır.

Vaktile arkadaşımızın: «Vazife uğrunda bir aygânın sıhhatini feda eden adam.» diye tanıttığı Bay Akkorun İzmir emniyet müdürlüğü sırasında bir kolu da gene vazife anında aynı akıbete uğradı. Lâkin kendisini bunlardan müteazzi görmedi. Hattâ iftihar ettiğini söyledi.

Feyzi Akkor köye ilk defa radyo sokan, medeniyetin bu hayret verici sesini köylerde ilk defa duyuran idareciler arasında yer almış ve köy davasını benimsemekte adeta taassub derecesinde faaliyet göstermiştir. Onun daha Bulvadinde iken ileri sürdüğü kanaate göre köylüye ilk önce iki şey lâzımdır: Mekteb, yol...

Bunlar köylüyü bilgiye ve iktisadi genişliğe kavuşturacaktır. Feyzi Akkor her kazada işte bu esasları önde tutan bir çalışma programı tatbik etmiş, Milli Şefimiz:

— Köylüyü hakiki kalkınmanın bulunduğu istikamete sevkedeceğiz! Yolcu direktiflerinin en gövüllü hâdimlerinden biri olarak tanınmıştır. H. Günay

Kırklareli vilâyeti kongresi yapıldı

Kırklareli (Hususi) — C. H. partimiz Kırklareli vilâyet kongresi Kırklarelide yapılmıştır. Kongrede senelik rapor okunmuş ve dilekeler yapılmıştır.

Partimiz vilâyet idare heyeti azalarına avukat Tabir Taner, Feridun Cioğlu, Reşid Altay, Hüseyin Avni Elçioğlu, Hanza Yanardağ, avukat Nuri, mütekaid binbaşı Rıza, kâvaf Emin ve Bezzaz İdris seçilmişlerdir.

Büyük kurultaya gönderilecek delege seçiminde Naci Saygın (Babaeski) Kemal Çerman (Lüleburgaz) Tahir Taner (Kırklareli), Mehmed Ali Ersoy (Vize) seçilmişlerdir.

Büyüklerimize saygı ve bağlılık telgrafları çekilmiştir.

Deve'de ucuz şeker tevzi'ati

Develi (Hususi) — Bugün burada memur, müstahden, emekli, dul ve yetimlere kütusu 158 kuruştan ilk defa şeker tevziine başlanmıştır. Bundan sonra her ay tevziat devam edecektir.

Bir tavzih

Gazetenizin 8/1. nci kânun/1942 tarih ve 4431 sayılı nüshasının 6 ncı sahife 2nci sütununda (Lüleburgazda bir tüccarla ortağı şeker saklamak suçundan mahkûm oldular) başlığı altında Kırklareli'den algımız havadisde hakikate uymayan bazı kısımlar vardır.

3 sene hapis ile bin lira para cezasına mahkûm edilen ben, yani Mehmed Özbilen Karacaovalı değil, Mehmed Özden'dir. Benim hiç bir suçum ve bu işte dahilim olmadığımın beraet ettim.

Lüleburgaz, bakkal Karacaovalı Mehmed Özbilen

Satılmıyacak pasta

Günay ilk okulda okumaya başladığının üçüncü yılında babasının kendisine ne kadar güçlüklerle bakabildiğini, kitaplarını, defterlerini alabilmek, eskiyen elbiselerinin yerine yenilerini yaptırmak için nelele katlandığını anlamıştı. Günayın babası pek az kazanan fakir bir insandı. Fakir olmasına rağmen çocuğunu bir şeyden mahrum bırakmak istemiyordu.

Günay bir akşam babasına: — Baba, dedi, ben okuldan çıktuktan sonra biraz da bir yerde çalışsam olmaz mı? — Nasıl bir yerde çalışacağının oğlum? — Çıraklık edemez miyim baba?..

— Buna niçin lüzüm gördün, ben sana her şeyi yapıyorum. Günay cevap vermedi. Babasının yüzüne baktı. Çocuk gözlerinde, babasına yardım için bu işi yapacağı okunuyordu.

Babası, Günay'ı omuzlarından yakaladı. Kendine doğru çekti. Yanaklarından öptü:

— Benim iyi çocuğum, dedi. Aralarında geçen bu konuşmadan üç gün sonra Günay evlerine pek yakın pastacının yanında çalışmaya başlamıştı. Gene okula gidiyor, gene derslerine çalışıyordu. Okul ve ders çalışma saatleri dışında da pastacının yanında çalışıyor, müşterilerin istedikleri pastaları tabaklara, kulara koyuyordu.

Pastacı, Günaya günde kırk kuruş veriyordu. Aldığı paraları hiç harcetmeyen Günay, her akşam babasına götürüyordu. Babası da bu paralarla Güraya ne lâzımsa onları alıyordu.

Pastacı Günayın para hesabını çok iyi yaptığını, fena müşterilerin hesabada kolay kolay aldatılmıyacaklarını öğrenmişti. Hattâ bir Pazar günü, dükkânı Günaya teslim etmiş, kendi gezmiye gitmişti.

Dükkânda bulunan çikolata ların, pastaların fiyatlarını teker teker Günaya söylemişti. Yalnız camekânda duran büyük bir pasta için:

Yeni bilmecemiz

Karda oynayan çocukların bir arkadaşları daha var onu arıyorlar. Siz de arayın bulursanız olduğu yere bir işaret koyun ve resmi gazeteden kesip bize gönderin. Doğru bilenlerden birinciyse: Bir aylık abone, ikinciyse: Altı mekteb defteri, üçüncüyse: Bir düzme kurşun kalem, diğer 35 kişiye de ayrı ayrı güzellikte hediyeler verilecektir.

— Bunun fiyatı yoktur. Satılmıyacaktır, demişti. Günay sormuştu: — Ya bir müşteri gelir de isterse. — O satılmaz dersin. Pastacı gittikten sonra birkaç müşteri gelmiş, istedikleri şeyleri Günay vermiş, paralarını alıp çekmeceye koymuştu.

— Ustam gelirse, benim pasta sattığıma memnun olacağım. Diye düşünürken, dükkânın önünde bir otomobil durmuştu. Otomobilden bir kadınla bir kız çocuğu indiler. Günay:

— Buyurun. Diyerek onları dükkâna aldı. Kadın kız çocuğuna: — Hangi pastalardan istersen alalım kızım.

Dedi. Kız, pastacının, Günaya satmasını söylediği pastayı gösterdi.

— Ben büyük pastayı isterim. Günay şaşırılmıştı:

— O pastayı ustam satmamamı söyledi. Başka hangi pasta lardan isterseniz vereyim.

Küçük kız ille o pastayı istiyordu. Günay da satılmıyacağını söylüyordu. Kızın annesi:

— Başka pasta alalım kızım. Neye ısrar ediyorsun, dedi. Fakat kız ağlıyordu:

— İlle o pastayı isterim.

Diye tepiniyordu. Kendi kendine camekânı açmış, pastayı almış, bir kâğıd çekerek gene kendi pastayı bu kâğıda sarmıştı. Kızıla başa çıkarmıyacağını anlatıyordu. Günayın annesi de...

Günaya bir iki buçuk liralık vererek:

— Her halde iki buçuk lira etmez demişti, mademki ustan satma, dedi, ben de fazla para veriyorum.

Çıkıp gittiler, Günay yalnız kalmıştı. Düşünüyordu: Ya pastacı geldiği zaman bu pastayı satığına hiddetlenir de darılırsa, hele ya onu bu çok hoşlandığı iş den çıkarırsa. Düşündükçe ağlayacak gibi oluyordu.

Nihayet ustası geldi. Günay olan biteni ustasına olduğu gibi anlattı: ustası:

— Zorla aldın hal dedi.

— Evet, camekânı açıp aldı. Kâğıda da kendi sardı evine gitti.

— Öyleyse kendi bilir. Çünkü o pastayı yiyemeyecektir.

— Neye yiyemeyecek? Pastacı güldü:

— Ben satma, dedim, çünkü o hakiki pasta değildi. Pasta şekli'nde tahtadan yapıp boyatmış, camekâna koymuştum. İki buçuk lira değil, elli kuruş bile etmez.

Yedinci Edvar'ın sigaraları

İngiltere krallarından yedinci Edvar bütün tiryakisi idi ve uzun yaprak sigaraları içerdi. Onun için Havana hususi surette imal edilen yaprak sigaralarının boyu 22 santim ve kuturları 5 santimdi.

Geçen bilmecemizde kazananlar

Geçen bilmecemizde kazananların isimleri Çarşamba çıkacak sayıya, da ilân edilecektir. Hediyeler kazananlardan İstanbulda bulunanlar, hediyelerini Çarşamba ve Perşembe günleri idarehanemizden alabilirler. Taşrada bulunanların hediyeleri posta ile adreslerine gönderilir.

«Son Posta»nın edebî romanı: 174

Erkeği kadın yaratır

YAZAN: NUSRET SAFA COŞKUN

Evdikiler duymasınlar diye, piyano çalmağa başladım. muzların sarsıla sarsıla, katırlırcasına güliydüm.

Kızım evleniyor...

Birdenbire tükânır gibi susuyorum.

Yokluyorum, yalnız baba duyulmaz yok içimde.. Ne sır halin kâlan bir babalığın iztrabı, kendi sulbünden gelen bir süğün evleniş karşısında dulan teessürlü sevinç, ne beklemiyen bir haber karşısında ayret bunlar...

Kıskanıyor muyum?

Oo, gülünç bu! Bu düşüncüyü efetmeliyim!

Adnan Beyin yeğeni ile evlenmişim, hiç bir şey bilmediğim; bu ailem için sevmem. Bu yüzden sevimli bir genç olan yeğeni de soğuk buluyordum.

— Nülin, hiç bir şey bilmediğin; ne, bu kadar çabuk böyle bir çebbüse muvafakat edişini gururunu mu zedeledi?

Bu daha akla yakın...

Semahatın bir kere daha haklı var.

Bu işde onun mühim bir rol oynadığı da muhakkak...

Belki Gönül de, bana karşı mukabil bir jest yapmak, yahud unutulmak maksadile razı olmuş bulunuyor. Acaba çok üzülüyor mu?

Yoksa o da Füsün kadar müstehib mi?

Yarabbi, onu da nişanlısile, sevgi dolu nazarlar teati eden ken karşına çıkarma...

Ne bir baba, ne eski bir sevgili hüviyetile buna tahammül edemem.

Bir uçurtma ipi gibi birbirine karışmış hisler...

Meyus muyum, seviniyor muyum bilmiyorum. Bir kırıklık var içimde.. Onun hakiki babası ben. Ken vazifemi yapamadığım ve asla da yapamıyacağım için üzülüyorum. Hayır bunu ben uyduruyorum, üzüntümün mahiyeti bu değil! Nedir ya? Of boğulacağım. Gülmek istiyorum, güliyorum. Sonra birdenbire suratım asılıyor, yese düşünüyorum.

Semahat ne âlemde?

Çocuğumuzun hayatının dö-

nüm noktasında acaba benimle konuşmak ihtiyacını duyuyor mu?

Geldiğimi haber versem, köşke çağırısam?

Gözümde tutuyorum. Bu muvafakat sükkünü bozmak istemiyorum. Ayaklarım, telefona sürüklüyor beni..

Oooh Yarabbi! Gönülün tannan sesi:

— Alo!..

Kalbim duracak, yutkunuyor, sesimi değiştiriyorum;

— Neresi?..

Söylüyor.

— Pardon, yanlış!

Diyecek kapatıyorum telefon!

Dizlerim kesiliyor. Hemen masamın başındaki sandalyeye çöküyorum.

Ablam!

— Nen var, Vedad!..

— Bana lütfen Semahatı bulur musun?

Yüzüne hayretle karışık bir üzüntünün hatları çiziliyor:

— Konuşacak mısın?

— Evet!

— Neye kendin aramıyorsun?

— Aradım, karşıma Gönül çıktı.

Söyledin mi?

— Hayır, benim telefon ettiğimi anlamamasını istiyorum.

— Nasıl olsa geldiğin duvula-

cak, Semahat söylemez mi?

— Söylememesi lâzım! Gönülün düğün patırtısı bitmeden meydana çıkmamalıyım!

Telefonu ablam açıyor:

— Gönül, ben Meseret!..

Annem evde mi?

Başile bana «evde imiş!» işareti yapıyor.

Titriyorum. Tekrar Semahatın sesini duymak bana garib bir heyecan veriyor. Artık yalnız onu arıyorum, onun sesine hasretim, onun tesellisine muhtacım.

Ablam konuşuyor:

— Semahat benim!.. Şayed yanında kimse vasa, ihtiyatlı davran, seninle Vedad konuşacak!

Ablam, telefonunu bana uzattıktan sonra, rahat rahat konuşabilemem için beni yalnız bıraktı.

Sesim titriyor:

— Semahat benim!

Onun da heyecanı benden aşağı değil!

— Hoş geldin Vedad!

— Yavaş konuşmanı rica ederim. Gönül, benim avdetimi duymamalıdır.

— Yanımda değil, duymaz.

Fakat artık haberdar olmasında da bir mahzur yok.. Pek kısa bir zaman içinde onu tedavi edebildik. Şimdi nişanlısından başka kimseyi düşünmüyor. Çocukluk ettiğini anladı. Sen nasılsın?

— Nasıl olmam lâzımsa öyle..

Her halde iyi değilim... Sana ihtiyacım var... Gönülün nişanlandığı haberi, beni öyle tuhaf, anlatılmaz hisler içinde bıraktı ki... Demek kızımız evleniyor Semahat!..

Peki, niçin Semahat bu sözüm karşısında bu derece soğuk ve heyecansız?..

Kısacası;

— Öyle!

Diyor.

Kırılıyorum:

— Onun üzerinde benim de hakkım var Semahat! Nihayet benim kızım, benden bir parça, damarlarında benim kanım dolaşıyor.

Aynı lâkaydı;

— Bu bahsi kapatalım!

— Öyle olsun, düğün ne zaman?

— Mümkün olduğu kadar çabuk!

— Düğünde benim bulunmamda mahzur var mı?

— Gelsen iyi edersin!

— Çok sarılsacağım. Gönül de üzülebilir.

— Onun hesabına tasa çekme... Kendine bak...

— Fikrine iştirak etmiyorum.

Aşk çiçek hastalığına benzer. Ne kadar geçse, gene izleri kalır.

(Arkast var)

Hikâye: Falcı Kadın

(Baş tarafı 4 üncü sayfada)

güphe yok ki, değersiz birkaç şilingin fevkindedir. Maamafih bazan hakikati söylediğim, isabetli tahminlerde bulunduğum da vâkidir...

Hâkim, kadını durdurarak: — Durunuz, dedi. Aleyhinizde şahadette bulunmak üzere bir şahid geldi. Misis Mak-Liri, anlatınz bakayım, mesele nasıl oldu?

Misis Mak-Liri, yüksek sesle: — Efendim, dedi, Misis Mayers bana bir iskambil falı açtı ve seneye varmadan başından bir nikâh geçeceğini, benimle çok zengin, milyoner bir gencin evleneceğini, o gençle birlikte de nizaşırı bir yere gideceğimizi söyledi.

Hâkim alâka ile sordu: — Niçin bilhassa denizaşırı bir yere?

Misis Mayers izahat vermeğe başladı: — Çünkü ikinci kümede maça onlusu vardı. Bu ise uzun bir yolculuğa delâlet eder.

Hâkim: — Saçma, diye itiraz etti. Uzun bir yolculuk - maça oğlandır. Bunun önünde bir de ispatı yedilisi bulunacak olursa o zaman bunlar, kârlı uzun bir yolcu luğa delâlet ederler. Bana bak Misis Mayers, sen bana yutturamazsın! Siz, şimdi burada isbatı vücud eden şahide, bir seneye varmadan evleneceğini söylemişsiniz! Halbuki Misis Mak-Liri, takriben üç yıldanberi, değerli bir polis komiseri olan Mister Mak-Liri ile evlidir. Bu saçmayı nasıl izah edeceksiniz Misis Mayers?

İhtiyar kadın büyük bir sükûnetle: — İlâhi bay hâkim, dedi, bunlar olağan işlerdir. Bu haspa bana geldiği zaman sık ve pek hafif meşrep bir kostüm giymiş olduğu halde sol eldiveni yırttı. Demek fazla parası yoktu, fakat bana caka yapmak istiyordu. O gün bana, yirmi yaşında olduğunu söylemişti. Halbuki su içinde yirmi beşinde vardı.

Misis Mak-Lirin ağzından: — Yirmi dört. kelimeleri dü-

küldü. — Ne ise, hepsi bir.. Demek ki o kendisini bir kız halinde gös terdiğine göre, pekâlâ kocaya varmak niyetinde idi. İşte bunun içindir ki ben ona zengin bir kocadan, nikâhtan falan bahsettim. Bundan hoşlanacağını tahmin ettim.

Misis Mak-Liri sordu: — Peki burada, bir de yaşlı uzun yol falan nereden çıktı?

Misis Mayers gayet tabii bir eda ile: — Münhasıran daha uzun söylemiş olmak için.. Bir lirayı hak etmek için bir yığın çene çalmak fâzım.

Hâkim: — Her şey anlaşılmalı Misis Mayers, dedi. Artık sizi hiç bir şey kurtaramaz.. İskambil falına bak mak bir nevi dolandırıcılıktır. Fala bakabilmek için kâğıtlardan anlamak lâzımdır. Vâkiâ bu hususta muhtelif nazariyeler vardır. Fakat şunu iyice biliniz ki, ispatı onlusu hiç bir zaman uzun bir ryola delâlet etmez! Gıda maddelerine fesad karıştıranlara, yahud bozuk mal satanlara verilen cezayı sana da veriyorum: Seni elli sterlin nakdiye cezaya çarptırıyorum. Misis Ma-yers, sizin casus olduğunuz da iddia ediliyor. Fakat siz her halde bu iddiayı kabul etmezsiniz zannediyorum.

İhtiyar kadın: — Allaha kasem ederim ki, di ye başladı. Fakat hâkim Kelli onun sözünü keserek:

— Peki peki, bunu bir tarafa bırakalım. Fakat siz muayyen bir işi - gücü olmayan bir cenabi bulunduğunuz için, idari makamlar sizi hudud harici etmek hakkını haizdirler. Haydi güle güle Misis Mayers. Sizde teşekkür ederim Misis Mak-Liri. Falcılık yapmak vicdansızca bir harekettir, bunu iyice hatırla Misis Mayers.

Misis Mayers: — Elden ne gelir, dedi, bu ihtarinizi önceden yapmak lâzımdı.

★ Takriben bir yıl sonra hâkim Kelli, polis komiseri Mak-Liriye rastladı ve güler bir yüzle onunla konuştu: — Güzel bir hava... Refikantız Misis Mak-Liri iyiler mi efendim?

Komiser, ekşi bir suratla hâkime baktı ve sükularak sunuları söyledi:

— Biliyor musunuz neler oldu? Biz onunla... Şey, yani Misis Mak-Liri ile artık beraber değiliz... Birbirimizden ayrıldık.

Hâkim hayretle: — Ne diyorsunuz, dedi? Bu kadar güzel, bu kadar genç bir kadından...

Mak-Liri: — İş burada ya, diye söylendi. Genç bir çapkınla, bir milyoner... Melbornlu bir tüccar ona musallat oldu. Bunun önüne geçmeğe çok uğraştım, fakat...

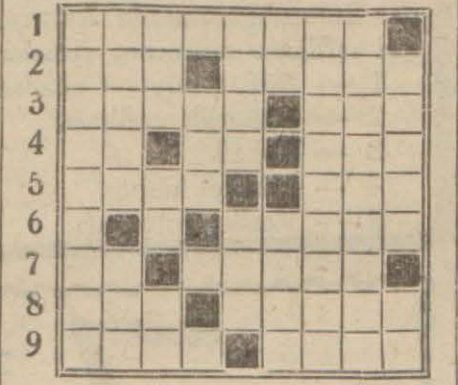
Mak-Liri ümitsizce elini salladı ve ilâve etti: — Bir hafta önce Avustralyaya gittiler...

Hasan Ali Ediz

Bulmacamız : 1 (18)

Banlardan 30 tanesini hallederek bir arada yollayan okuyucularımızdan 80 kişiye hoşlarına gidecek hediyeler vereceğiz.

1 2 3 4 5 6 7 8 9

- Soldan sağa doğru:
- 1 — Bir nevi at koşusu (8).
  - 2 — Büyük (3), Bir mali tabir (5).
  - 3 — Kap (5), Seron (3).
  - 4 — Hububat özü (2), Farside bir sayı (2), Temiz (3).
  - 5 — Bir hastalık (4), Bir kumaş (3).
  - 6 — Bir iç deniz (5).
  - 7 — Bir emir (2), İyilik (5).
  - 8 — Bir azay (3), Bir kus (5).
  - 9 — Keder (4), Bir şehir (4).
- Yukarıdan aşağıya doğru:
- 1 — Hususilik (9).
  - 2 — Sahaya (5), Bir renk (3).
  - 3 — Bir peygamber (3), Nota (2).
  - 4 — Bir nevi bas'lon (3).
  - 5 — Yardım parası (4), Tek şey mahsus olan (3).
  - 6 — Edat (2), Basma - M. gelirse sessiz sinemanın meşhur bir komiği olur (4).
  - 7 — Bir vilyetimiz (9).
  - 8 — Cam fabrikamızın sembi (9).
  - 9 — Kapak (5), Frenkcede bir harf (2).

Yeni neşriyat

Parlak bir istikbal nasıl kazanılır?

Meşhur Cassonun yazdığı en güzel ve mevzu itibarıyla herkesi atakalandıran en kıymetli eserlerinden biridir. Bir işi, bir kurtmak, hayatla muvaffak olmak her gencin, her insanın, en belil başlı hedefidir. Herkesin emeli, bu hedefe vaktidir. Bu emeli gerçekleştirmeğe için ne yapmalı ve nasıl çalışmalı? Bu eserin en büyük kıymeti, bunu öğrenmek için, vakit kaybetmeğe lüzüm bırakmamasıdır.

Eseri Ömer Rıza Doğrul pek sellis bir ifade ile tercüme etmiştir. Okuyucularımıza tavsiye ederiz. Kitabından temin edilebilir. Fiyat 75 kuruştur.

Meşhur adamların meşhur sözleri

Fransızcasın 17 kere basılan bu eser, E. Cazes tarafından yazılmış ve J. Bahar tarafından tercüme edilmiştir. İkinci basımın da birinci basımın gibi rağbet göreceği şüphesiz olan bu eseri tavsiye ederiz. Fiyat 50 kuruştur.

Maarif Vekâleti tarafından nesredilen klasik eserler serisinden aşağıda isimleri yazılı (5) eser daha satışa çıkarılmıştır. Bu kıymetli kitapları okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Yazarın adı
Kitabın adı
Geçmiş günlerin masalları C. H. Pennant
Şamdanı A. de Musset
Marianne'nin kitabı A. de Musset
Köy Hâkimliği H. de Balzac
Galila Savaşı G. Julius Caesar

HAVACILIK VE SPOR — 324 üncü sayfa
FOTO MAGAZİN — 100 üncü sayfa

Foto çekilen bu güzel mecmua, kâğıd bütünlüğüne nazmen hacmini ve şeklini ve mühteremiyetini zenginliğini kat'iyen azaltılmamıştır. Bu sayısında da her zamanki gibi güzel yazılar ve resimler vardır. Tavsiye ederiz.

Münasebetsiz bir hareket

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

sz.. Elinde Yüksek ticaret mektebinden alınmış şahadetname olmasına rağmen işsiz kalmıştır. Vasfi Rıza, bu rolü kat'iyen yüksek ticaret mektebi talebe veya mezununu rencide edecek bir tarzda oynamadığı gibi, piyeste de alınacak bir söz yoktur.

Fakat, nasıl bir zihniyetle bilmiyoruz, komedi seyredenlerden Yüksek ticaret mektebine, talebe ve ya mezun olarak mensup birkaç şahıs, bunu haysiyetiken telâkki etmişler.

Birkaç kişinin telâkkisi böyle olabilir. Bu dar idraklı eghası mazur da görülmüştür. Lâkin mesele bununla kalmamıştır. Mekteb idaresine yapılan ihbar üzerine, müdüriyet, işe ehemmiyetle (!) vaziyet etmiş ve eseri tekkik ve hüküm vermeleri için birkaç talebeyi tiyatroya göndermiş. Bu gençler kâğıdı, kalemlerine almışlar, sözleri birer birer zaptetmişler, Vasfi Rızanın evza ve etvarını incelemişler, raporlarını sunmuşlar. Vaktâ piyeste, «Ben bu şahadetnameyi kan tere bulanarak aldım!» gibi, Ticaret mektebi im-tihanlarının zor olduğunu belirten sözler varsa da, Türkiye'de bir aded Yüksek Ticaret mektebi bulunması hasebille, böyle biraz önce bir şahsın buradan mezun olması, üstelik de işsiz kalışına hoşa gitmemiş.. Vaziyet Vasfi Rızaya, şeklini bilmiyorum, ihbar edilmiş. Şimdi Vasfi «İktisad mektebi mezunuyum!» diyor. Çok şükür, Türkiye'de böyle bir mektep yok, fakülte var. Eğer bundan da mâna çıkarsa, oyun bitinceye kadar Vasfi Rıza her gece bir mekteb mezunu olacak demektir. Tâ ki, her zaman suurlu, anlayış zihniyetine sahip gençlerimizin böyle bir vaziyete sebep olduklarından dolayı diğer arkadaşlarımız muahaze edecekleri güne kadar.

Hükümümüzü vermeden evvel, hemen aklımıza gelen bir fıkrayı anlatalım:

Rahmetli Borazan Tevfik, bir gün ileri gelenlerden birini öğlendirmek üzere, saraya gitmiş. Tevfik'in geldiğini haber alan Kızlarâgası, «— Gelsin, beni de güldürsün!» diye irade buyurmuş. Borazan, iş bittikten sonra ağanta yanına geçmiş, «— Buyurun!» demiş.

«— Ayo, yukarıda herkesi eğlen diriyormuşsun, beni de güldür Allahını seversen!»

«— Peki efendim, ne yapayım?»
«— Taldid yap!»
«— Emredersiniz, Arnavud taldidi yapayım mı?»
Arab gözlerini açmış:
«— Deli misin, tufekçibaşı ktzar!»

«— Peki o halde Ermeni taldidi yapayım!»

«— Çıldırılmışın sen, kuyumcu başı darılır.»

«— Çok güzel, Çerkes taldidine ne buyurulur?»

«— Olmaz, Suzidil kalfa gücenir!»

«— Lâz taldidinde mahzur yok ya!»

«— Nasıl olur, kayıtkıbaşı hatırı kalır!»

Zavallı Tevfikcik bakmış ki, hep sine bir kulp takılacak, çünkü saray Milletler Cemiyeti halinde..

«— O halde ağa hazretleri demiş.. masa taldidi yapayım!»

Masa taldidinde de marangoz başı gücenniyeceği için, müsaade çıkılmış Tevfik de iki ellerini yere dayayıp durmuş. Ağa:

«— Aman, çok bazettim, tıptı masa.. Bayıldım doğrusu!»

Diye taldidlerini izhar buyurmuşlar..

Kıssadan hisse.. Şayed mesleklerini, mekteplerini sahnedeki görenler protestoya kalktırlarsa, san'atkarlarımız eşya taldidinde başlayacaklar.

«Ye kürküm ye!» den evvel, Şe. bir komedi tiyatrosu, «Asrileşen baba yi temsil etti. Bu piyeste de ahlâksız bir gazeteci tipi vardı. Hiç birimizin aklına «— Biz böyle şeyler yapmayız, nasıusı adamlarız!» diye bir iddiada bulunmak gelmedi. Her meslekte, cibilliyetli, cibilliyetsiz, ahlâklî, ahlâksız, zeki, budala, saf, becerikli, beceriksiz şahıslar vardır. Hayatın dilimlerini halk önüne koyan tiyatroya karşı böyle bir iddiada bulunmak doğru bir çok garibimize gitti. Şayed, böyle düşünen ve hareket edenler, çok sevdiğimiz, ümidle bağlandığımız, taldidkârtı bulunduğumuz, yüksek tahsil gençliğinden bir zümre olmasaydı, hâdisenin üzerinde durmağa, sütunlarımızı israfı lüzum görmez dük. Yüksek Ticaret mektebi, en şerefli irfan müesseselerimizden biridir. Memlekete savitsız evlâd yetiş-

Milli Şef Bursada

(Baş tarafı 1 inci sayfada)

lerken sizin de teselli bulacağınızı za eminim. Bu sözlerim aynı zamanda Bigadçilere, bu son günlerde onlar gibi tasar gören yerlere, hususiyetle güzel Çorum'un Osmançık ve Mecidözü merkez köylerinde zeile felaketi gören vatandaşlarımıza selâmlarımı, sevgilerimi ve yakın ilgilerimizi ifade ederler.

Bütün milletçe sevinçlerde beraberiz. Hele memleketimizin her köşesinde bir derdimiz olursa bütün milletçe beraber acı duy maktayız. Eüyük ve kuvvetli bir milletin bütün esaslı meziyetlerini sap sağlam taşıyoruz.

Sındırgıya da ziyaret ettim. Memleketimizin sevimli yerlerinden birisi olan Sındırgı, çalışkan ve babayığıt bir halkın şenlendir mesiyle de çok değerli bir merkezimizdir. Vatandaşlarımıza fırsat buldukça Sındırgıyı görmelerini tavsiye ederim.

Bahkesir'iler, bütün vilâyete her tarafa iyi çalışıyorsunuz. Sızden memlekete iyi havadis veriyorum, ve bunun için seviniyorum. Hepinizi sevgi ile selâmlayarak size şimdilik veda ederim. Şen ve esen kalın.

Malta ve Sici'lyaya hava akınları yapıldı

Kahire 20 (A.A.) — Ortasark İngiliz müşterek tebliği:

Sicilyada Cosima hava alanına yangınlar çıkarılmıştır.

Düşman da Cuma gecesi faaliyet göstermiştir. Gece avcılarımız Malta adasına yaklaşan mühim bir düşman bomba uçak filosu ile karşılaşmışlardır. Bir bomba uçağı düşürülmüştür. Diğerleri bombalarını denize atmak zorunda kalmışlardır. Birkaç hasar olmuştur.

Dün uzun menzilli avcılarımız Trablus sahiline doğru uçan 4 büyük düşman uçağını düşürmüşlerdir. 3 uçağımız geri dönmemiştir.

İngiltere ve Almanya hava akınları

(Baş tarafı 1 inci sayfada) rinden geri dönmemişlerdir.

Alman tebliği

Berlin, 20 (A.A.) — Resmî tebliği: Manş denizini geçtikleri sırada hızlı Aiman savaş uçakları İngiltere kıyı kesimindeki önemli fabrikalara bombalarla tam isabetleri kaydetmişlerdir.

Hava çarpışmalarında İngiliz uçaklarından biri düşürülmüştür. Bizim uçaklarımızdan biri eksiktir.

Ba'cibanı yangınındaki zarar

(Baş tarafı 2 inci sayfada) gün saat 16 ya kadar atelyede çalıştığını ve burada soba ve mangal yakıklarını söylemiştir.

Ateşin bu soba veya mangaldan sıçrayan bir kıvılcımdan çıktığı sanılmaktadır.

Yangın tahkikatına el koyan Müddeiumumîlik evvelki gün ve dün atelye sahibile o gün çalışan işçileri ve diğer han müstecirlerini sorguya çekmiştir. Bu husustaki tahkikata ehemmiyetle devam edil mektedir.

tinmiştir, aynı şerefli mesaisine muvaffakiyetle devam etmektedir. Bu satırların genç muharriri de, buradan yetişen ve yetişmekte olan genç arkadaşlarına sevgi ve saygı ile bağ lıdır. Ancak, belki de genç oluşumuz, bu küçük hâdiseden büyük teessir duymamızda âmilidir. Biz, ekseriyetin tasvib etmediğine emin bulunduğumuz bu jesti yapanlarımızın doğru hareket etmedikleri kanaatindeyiz. Biz ileri gitmek istemeyiz. Fakat bu hareketi «umarıklık» keli mesile tavıf edecüklerin de sayısını az tahmin etmiyoruz. Biz, geri kafalı, lüzumsuz taassurlara kapılacak bir millet değiliz. Bu derece tabii bir hâdiseye karşısında sinirlenmek, protestoya kalkmak, lâflarla şahıslar vardır. Hayatın dilimlerini halk önüne koyan tiyatroya karşı böyle bir iddiada bulunmak doğru bir çok garibimize gitti. Şayed, böyle düşünen ve hareket edenler, çok sevdiğimiz, ümidle bağlandığımız, taldidkârtı bulunduğumuz, yüksek tahsil gençliğinden bir zümre olmasaydı, hâdisenin üzerinde durmağa, sütunlarımızı israfı lüzum görmez dük. Yüksek Ticaret mektebi, en şerefli irfan müesseselerimizden biridir. Memlekete savitsız evlâd yetiş-

tinmiştir, aynı şerefli mesaisine muvaffakiyetle devam etmektedir. Bu satırların genç muharriri de, buradan yetişen ve yetişmekte olan genç arkadaşlarına sevgi ve saygı ile bağ lıdır. Ancak, belki de genç oluşumuz, bu küçük hâdiseden büyük teessir duymamızda âmilidir. Biz, ekseriyetin tasvib etmediğine emin bulunduğumuz bu jesti yapanlarımızın doğru hareket etmedikleri kanaatindeyiz. Biz ileri gitmek istemeyiz. Fakat bu hareketi «umarıklık» keli mesile tavıf edecüklerin de sayısını az tahmin etmiyoruz. Biz, geri kafalı, lüzumsuz taassurlara kapılacak bir millet değiliz. Bu derece tabii bir hâdiseye karşısında sinirlenmek, protestoya kalkmak, lâflarla şahıslar vardır. Hayatın dilimlerini halk önüne koyan tiyatroya karşı böyle bir iddiada bulunmak doğru bir çok garibimize gitti. Şayed, böyle düşünen ve hareket edenler, çok sevdiğimiz, ümidle bağlandığımız, taldidkârtı bulunduğumuz, yüksek tahsil gençliğinden bir zümre olmasaydı, hâdisenin üzerinde durmağa, sütunlarımızı israfı lüzum görmez dük. Yüksek Ticaret mektebi, en şerefli irfan müesseselerimizden biridir. Memlekete savitsız evlâd yetiş-

tinmiştir, aynı şerefli mesaisine muvaffakiyetle devam etmektedir. Bu satırların genç muharriri de, buradan yetişen ve yetişmekte olan genç arkadaşlarına sevgi ve saygı ile bağ lıdır. Ancak, belki de genç oluşumuz, bu küçük hâdiseden büyük teessir duymamızda âmilidir. Biz, ekseriyetin tasvib etmediğine emin bulunduğumuz bu jesti yapanlarımızın doğru hareket etmedikleri kanaatindeyiz. Biz ileri gitmek istemeyiz. Fakat bu hareketi «umarıklık» keli mesile tavıf edecüklerin de sayısını az tahmin etmiyoruz. Biz, geri kafalı, lüzumsuz taassurlara kapılacak bir millet değiliz. Bu derece tabii bir hâdiseye karşısında sinirlenmek, protestoya kalkmak, lâflarla şahıslar vardır. Hayatın dilimlerini halk önüne koyan tiyatroya karşı böyle bir iddiada bulunmak doğru bir çok garibimize gitti. Şayed, böyle düşünen ve hareket edenler, çok sevdiğimiz, ümidle bağlandığımız, taldidkârtı bulunduğumuz, yüksek tahsil gençliğinden bir zümre olmasaydı, hâdisenin üzerinde durmağa, sütunlarımızı israfı lüzum görmez dük. Yüksek Ticaret mektebi, en şerefli irfan müesseselerimizden biridir. Memlekete savitsız evlâd yetiş-

tinmiştir, aynı şerefli mesaisine muvaffakiyetle devam etmektedir. Bu satırların genç muharriri de, buradan yetişen ve yetişmekte olan genç arkadaşlarına sevgi ve saygı ile bağ lıdır. Ancak, belki de genç oluşumuz, bu küçük hâdiseden büyük teessir duymamızda âmilidir. Biz, ekseriyetin tasvib etmediğine emin bulunduğumuz bu jesti yapanlarımızın doğru hareket etmedikleri kanaatindeyiz. Biz ileri gitmek istemeyiz. Fakat bu hareketi «umarıklık» keli mesile tavıf edecüklerin de sayısını az tahmin etmiyoruz. Biz, geri kafalı, lüzumsuz taassurlara kapılacak bir millet değiliz. Bu derece tabii bir hâdiseye karşısında sinirlenmek, protestoya kalkmak, lâflarla şahıslar vardır. Hayatın dilimlerini halk önüne koyan tiyatroya karşı böyle bir iddiada bulunmak doğru bir çok garibimize gitti. Şayed, böyle düşünen ve hareket edenler, çok sevdiğimiz, ümidle bağlandığımız, taldidkârtı bulunduğumuz, yüksek tahsil gençliğinden bir zümre olmasaydı, hâdisenin üzerinde durmağa, sütunlarımızı israfı lüzum görmez dük. Yüksek Ticaret mektebi, en şerefli irfan müesseselerimizden biridir. Memlekete savitsız evlâd yetiş-

tinmiştir, aynı şerefli mesaisine muvaffakiyetle devam etmektedir. Bu satırların genç muharriri de, buradan yetişen ve yetişmekte olan genç arkadaşlarına sevgi ve saygı ile bağ lıdır. Ancak, belki de genç oluşumuz, bu küçük hâdiseden büyük teessir duymamızda âmilidir. Biz, ekseriyetin tasvib etmediğine emin bulunduğumuz bu jesti yapanlarımızın doğru hareket etmedikleri kanaatindeyiz. Biz ileri gitmek istemeyiz. Fakat bu hareketi «umarıklık» keli mesile tavıf edecüklerin de sayısını az tahmin etmiyoruz. Biz, geri kafalı, lüzumsuz taassurlara kapılacak bir millet değiliz. Bu derece tabii bir hâdiseye karşısında sinirlenmek, protestoya kalkmak, lâflarla şahıslar vardır. Hayatın dilimlerini halk önüne koyan tiyatroya karşı böyle bir iddiada bulunmak doğru bir çok garibimize gitti. Şayed, böyle düşünen ve hareket edenler, çok sevdiğimiz, ümidle bağlandığımız, taldidkârtı bulunduğumuz, yüksek tahsil gençliğinden bir zümre olmasaydı, hâdisenin üzerinde durmağa, sütunlarımızı israfı lüzum görmez dük. Yüksek Ticaret mektebi, en şerefli irfan müesseselerimizden biridir. Memlekete savitsız evlâd yetiş-

tinmiştir, aynı şerefli mesaisine muvaffakiyetle devam etmektedir. Bu satırların genç muharriri de, buradan yetişen ve yetişmekte olan genç arkadaşlarına sevgi ve saygı ile bağ lıdır. Ancak, belki de genç oluşumuz, bu küçük hâdiseden büyük teessir duymamızda âmilidir. Biz, ekseriyetin tasvib etmediğine emin bulunduğumuz bu jesti yapanlarımızın doğru hareket etmedikleri kanaatindeyiz. Biz ileri gitmek istemeyiz. Fakat bu hareketi «umarıklık» keli mesile tavıf edecüklerin de sayısını az tahmin etmiyoruz. Biz, geri kafalı, lüzumsuz taassurlara kapılacak bir millet değiliz. Bu derece tabii bir hâdiseye karşısında sinirlenmek, protestoya kalkmak, lâflarla şahıslar vardır. Hayatın dilimlerini halk önüne koyan tiyatroya karşı böyle bir iddiada bulunmak doğru bir çok garibimize gitti. Şayed, böyle düşünen ve hareket edenler, çok sevdiğimiz, ümidle bağlandığımız, taldidkârtı bulunduğumuz, yüksek tahsil gençliğinden bir zümre olmasaydı, hâdisenin üzerinde durmağa, sütunlarımızı israfı lüzum görmez dük. Yüksek Ticaret mektebi, en şerefli irfan müesseselerimizden biridir. Memlekete savitsız evlâd yetiş-

tinmiştir, aynı şerefli mesaisine muvaffakiyetle devam etmektedir. Bu satırların genç muharriri de, buradan yetişen ve yetişmekte olan genç arkadaşlarına sevgi ve saygı ile bağ lıdır. Ancak, belki de genç oluşumuz, bu küçük hâdiseden büyük teessir duymamızda âmilidir. Biz, ekseriyetin tasvib etmediğine emin bulunduğumuz bu jesti yapanlarımızın doğru hareket etmedikleri kanaatindeyiz. Biz ileri gitmek istemeyiz. Fakat bu hareketi «umarıklık» keli mesile tavıf edecüklerin de sayısını az tahmin etmiyoruz. Biz, geri kafalı, lüzumsuz taassurlara kapılacak bir millet değiliz. Bu derece tabii bir hâdiseye karşısında sinirlenmek, protestoya kalkmak, lâflarla şahıslar vardır. Hayatın dilimlerini halk önüne koyan tiyatroya karşı böyle bir iddiada bulunmak doğru bir çok garibimize gitti. Şayed, böyle düşünen ve hareket edenler, çok sevdiğimiz, ümidle bağlandığımız, taldidkârtı bulunduğumuz, yüksek tahsil gençliğinden bir zümre olmasaydı, hâdisenin üzerinde durmağa, sütunlarımızı israfı lüzum görmez dük. Yüksek Ticaret mektebi, en şerefli irfan müesseselerimizden biridir. Memlekete savitsız evlâd yetiş-

tinmiştir, aynı şerefli mesaisine muvaffakiyetle devam etmektedir. Bu satırların genç muharriri de, buradan yetişen ve yetişmekte olan genç arkadaşlarına sevgi ve saygı ile bağ lıdır. Ancak, belki de genç oluşumuz, bu küçük hâdiseden büyük teessir duymamızda âmilidir. Biz, ekseriyetin tasvib etmediğine emin bulunduğumuz bu jesti yapanlarımızın doğru hareket etmedikleri kanaatindeyiz. Biz ileri gitmek istemeyiz. Fakat bu hareketi «umarıklık» keli mesile tavıf edecüklerin de sayısını az tahmin etmiyoruz. Biz, geri kafalı, lüzumsuz taassurlara kapılacak bir millet değiliz. Bu derece tabii bir hâdiseye karşısında sinirlenmek, protestoya kalkmak, lâflarla şahıslar vardır. Hayatın dilimlerini halk önüne koyan tiyatroya karşı böyle bir iddiada bulunmak doğru bir çok garibimize gitti. Şayed, böyle düşünen ve hareket edenler, çok sevdiğimiz, ümidle bağlandığımız, taldidkârtı bulunduğumuz, yüksek tahsil gençliğinden bir zümre olmasaydı, hâdisenin üzerinde durmağa, sütunlarımızı israfı lüzum görmez dük. Yüksek Ticaret mektebi, en şerefli irfan müesseselerimizden biridir. Memlekete savitsız evlâd yetiş-

tinmiştir, aynı şerefli mesaisine muvaffakiyetle devam etmektedir. Bu satırların genç muharriri de, buradan yetişen ve yetişmekte olan genç arkadaşlarına sevgi ve saygı ile bağ lıdır. Ancak, belki de genç oluşumuz, bu küçük hâdiseden büyük teessir duymamızda âmilidir. Biz, ekseriyetin tasvib etmediğine emin bulunduğumuz bu jesti yapanlarımızın doğru hareket etmedikleri kanaatindeyiz. Biz ileri gitmek istemeyiz. Fakat bu hareketi «umarıklık» keli mesile tavıf edecüklerin de sayısını az tahmin etmiyoruz. Biz, geri kafalı, lüzumsuz taassurlara kapılacak bir millet değiliz. Bu derece tabii bir hâdiseye karşısında sinirlenmek, protestoya kalkmak, lâflarla şahıslar vardır. Hayatın dilimlerini halk önüne koyan tiyatroya karşı böyle bir iddiada bulunmak doğru bir çok garibimize gitti. Şayed, böyle düşünen ve hareket edenler, çok sevdiğimiz, ümidle bağlandığımız, taldidkârtı bulunduğumuz, yüksek tahsil gençliğinden bir zümre olmasaydı, hâdisenin üzerinde durmağa, sütunlarımızı israfı lüzum görmez dük. Yüksek Ticaret mektebi, en şerefli irfan müesseselerimizden biridir. Memlekete savitsız evlâd yetiş-

Varlık vergisi

(Baş tarafı 2 inci sayfada)

Suphi Erkin, Yusuf İzmir ve Talât kompanyası, Hüseyin Tatarı, A. Cemal Özgörkçe, Salomon Celâr-din, Jozef Kohen, Alaglı, J. A. Belir.

50 bin liradan fazla verecek mükellefler

Mesta limited şirketi 55.000, M. Fevzi Saruhan 65.000, Jozef Benmayor 70.000, Leon İzhar şirketi 70.000.

40.000 lira verecek mükellefler

Jozef Bencuya ve oğlu, Refail Arditi, Bedri Akgerman, Mehmed Onbaşıoğlu ve ortakları Ş., Ömer Tatarı, Cazim Bezmen, Halil Kavadarlı, Santo Ruso, Kohen ve Saban, Alber Bohor Gargir, Hasan Serter, Hilmi Selvili, Emrullah Eyüboğlu, Avni Meserretçi, Jan Yontof.

30.000 lira verecek mükellefler

Avram Karako şirketi, Şaban ga, R. E. Roditi, Haydar Dindar, Köknaz, Alber Baruh, Samoil Beğa, R. E. Roditi, Cemal Atak Er ve ortağı, Yekesahel Politi, Avram Eskinazi ve Moiz, Sigora braderler, Alber Levli.

30 bin liradan fazla verecek mükellefler

Enaf ve Ahali Bankası (bankacılık) 35.000, Şark hali şirketi (halıcılık) 39.000, Barki ve Benjamin (ticaret) 35.000, Aziz Poker ve şirketi (dahilî) 35.000.

25.000 lira verecek mükellefler

Hayim Levi, Davi Arditi, Bohor J. Franko, Mitat İnan, Sabri Fetvacı, Asım Pelin, Cemal Bozoklar, Çetinkent, R. Alazrakı, Avram Sitoro, A. Galya; Muhsin Kiber; Fahri Atoağlı, İbrahim Çaktıoğlu, Uzun Kâzım, Su şirketi, Alyoti braderler şirketi, Peneti ve Periyente, Kori ve Çikurel, M. Suphi ve kardeşleri, Şark sanayi şirketlerinden Verbek, Selâmet kutu fabrikası, 25 bin liradan fazla verecekler

Balcı ürünler şirketi 28.000, Şerif Rıza halefleri 27.000.

20.000 lira verecek mükellefler

Kantarçioğlu Rifat ve Ekrem, Rahamin Franko, Salomon Bencuya, Nesim Krispin, Sebat şirketi, Hasan Keresteci şirketi, Sabri Süleymanoviç, Hakkı Şeşbeş, Pol Filenzi ve şirketi, Refail Kanyo, Hasan Nuri Kavala, Rıza Demir, Halim Alanyalı, Daydi Kohenka, Jozef Komen, Jak Amado, Alber ve Jozef Sidi, Jak Abaglio, Niyazi Ersoy, Kâzım Nuri, Mehmed Egeli, Bahri Kendirci, Hayim İsrail, A. ve M. Barmaymon, Yako ve Elyazer, S. Gomel, Bohor Mizrahi, Öztürk şirketi, Yako Arditi, Salomon Arditi, Avner Ruso, İbrahim Alaglı, Millet Pazarı, Müfid Özyürek, İbrahim Karakaş, Hüsnü Bornovalı, Ziya Ahmed Manisalı, Mehmed Akif ve Ali Karpat,

15.000 lira verecek mükellefler

F. Soları, Remzi Güngör, Pardo, Yako Savel ve şerik, Nesim Sabah S. Nomaz ve Amado, Cemil (Falzi), Rıza ve Rafik Cilanon, Sıtkı Beğlici, Nuri Çolakoğlu, Hayim Nam, Cevdet Alanyalı, Leon Amado, Avram Yafe, Nesim Roditi, M. J. Abvaf, N. Peneti, Yaşova S. Arditi, N. ve Ahmed Kızılkaya, A. Zilkaya, Ali Görücü (Ali Paşa), Mehmed Portakal, Mehmed Neblöğü, Rıza Dolman, Durmuş Yaşar, D

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Küçük Cari Hesaplar

1943 İKRAMİYE PLANI

KEŞİDELER: 1 Şubat, 3 Mayıs, 2 Ağustos,
1 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1943 İKRAMİYELERİ

1 adet 1999 Liralık	=	1999.— Lira
1 » 999 »	=	999.— »
1 » 888 »	=	888.— »
1 » 777 »	=	777.— »
1 » 666 »	=	666.— »
1 » 555 »	=	555.— »
1 » 444 »	=	444.— »
2 » 333 »	=	666.— »
10 » 222 »	=	2220.— »
30 » 99 »	=	2640.— »
60 » 44 »	=	2640.— »
250 » 22 »	=	5500.— »
334 » 11 »	=	3674.— »

Türkiye İş Bankasına para yatırmakla yalnız para biriktirmiş ve faiz almış olmaz, aynı zamanda talihinizi de denemiş olursunuz.

Müvezzi Alınacak

İstanbul P. T. T. Müdürlüğünden:

Müdürlüğümüz müzahalleri için İktisat Bakanlığı mevzuatı ile 340 do. lümtü veya askerliğini yapmış ve 30 yaşını geçmemiş olanlardan müvezzi alınacaktır.

Taliblerin Müdürlük Muameleat kısmına müracaatları. (2308)

Nafia Vekâletinden:

Eksiltmeye konulan iş:

1 — Samsun su işleri 8 inci şube müdürlüğü bölgesi içinde bulunan Amasya bahçeleri sulaması için yapılacak kanal ve inşaatı sanayi inşaatı, Tahmin edilen keşif bedeli fiyat validli esasları üzerinden (1044666) Lira 81 kuruştur.

2 — Eksiltme 4.1.943 tarihine rastlayan Pazarlığı günü saat 15 de Ankara'da su işleri reisliği binası içinde toplanan su eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usulü ile yapılacaktır.

3 — İstekliler eksiltme şartnamesi, mukavele projesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, umumî su işleri fennî şartnamesi ile hususî ve fennî şartnameleri ve projeleri 50 lira (50) kutu karşılığında su işleri reisliğinden alabilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin (45090 liralık) muvakkat teminat vermesi ve eksiltmenin yapılacağı gündün en az üç gün evvel bir dilekçe ile Nafia Vekâletine müracaat ederek bu işe mahsus olmak üzere vesika almaları ve bu vesikayı göstermeleri şarttır.

Bu müddet içinde vesika istediğinde bulunmayanlar eksiltmeye giremezler.
5 — İsteklilerin teklif mektuplarını fennî maddede yazılı saatten bir saat öncesine kadar su işleri reisliğine makbuz karşılığında vermeleri lazımdır. Posta olan gecikmeler kabul edilmez. (2082)

Müşahabe

(Baş tarafı 5 inci sayfada)

Etrafımı saran kin, haset tezahürleri daha arttı. Bu adamda da o çirkin kahkahası bana tâ'rizler' da. ha fazla bir şekil aldı. Her şeyden ziyade benim her nüshada bir id tanesi münderiç olan «Mensur şirler» parçalarına hücum ederdi. Bunlardan biri «Kim idi?...» serlevha. lıydı. Nasıldı, o serlevha altında ne yazılıydı, bugün bilmiyorum, bu çocukça yazıtı bugün tekrar görmek de istemem.

O, bunu tuturdu, ben geçerken bana iğittirecek bir sesle kahveden «Kim idi?...» diye sorar kendî ce vab vererek: — Sifir, sifira sifir... Dardı.

Bu «Mensur şirlerden neler çektim, neler?... Ta üstad Ekrem bir güzel mektubla onları öğesiye kaddar...

İşte, o gün bu eski şeklinden çıkmış kahvede, sigaramı tütürürken, az şekerli kahvemî içerken hep Kemerkaltı caddesini süzerek burada çalkalanan hatıraları yaşattım; sonra bana düşman kesilenlerin yanında dostluklarının sıcaklığı ilk yazıcılığıma cesaret verenleri de düşündüm; Heyhat! Ne onlar ne benîkiler kalmamıştı.

H. Z. Uşaklıgil

DİKKATI.

Evinden çıkan her insan başka bir yerde evvelâ yatacağı otelin neresi olacağını düşünür. İzmire gidecek yolcular için böyle düşünmeğe lüzum yoktur. Tam rahatını düşünen yolculara

İZMİRDE

Ankara Palas

Otelini tavsiye ediyoruz.

Ankara Palas, güzel İzmirin İtihar edebileceği modern müesseselerden biri ve belki başkasıdır.

Telefon: 3438.

Bütün tecrübatle yeni

BİR KOTRA SATILIKTIR

Boy 9.50, en 2.10, ağırlık 1500 kilo, tonaj 3, çiviler bakırdan, yerkenler Markoni sistem, bir kabine çift yataklı komple, kaptan yatağı önde.

Müracaat: TOKATLIYAN OTELİ KAPICISI.

İLÂN

Askerî posta 1080 Amiri Adillüğünden: Askerî bir suçtan mazmun olup gâpîlik kararı ile hakkında amiri adillüğimizce kanunî takibat yapılmakta olan erlerden 324 Kızıltepe'nin Güllüderi köyü doğumlu Hasan oğlu Şehmuzan Türkiye dahilindeki menkul ve gayri menkul bîcüm, le mallarının haczine karar verilmiş bulunduğu 1631 sayılı kanunun 216 nci maddesinin (4) numaralı fıkrasına tevfikân ilân olunur.

DEVA

KAŞELERİ

BAŞ, DIŞ, NEZLE, GRİP, ROMATİZMA

Ve bütün ağrıları derhal keser

Sihhiye Vekâletinin ruhsatını haizdir. İCABINDA GÜNDE 3 KAŞE ALINABİLİR.

İLÂN

Ticaret davalarını görmeğe salâhiyetkar Adapazarı Asliye 1. ci Hukuk Hâkimliğinden:

İstanbul Galatasaray Bahçivar Han No. 14, 15 de Hısmet Erkyağ ve Osman Ülger firması şirketinin Sabancı Yeni cami M. de 31 No. da mübîn Mehmed Hüüsi Onan zimmetinde Beyoğlu dördüncü noterliğinden tasdihi 11/4/942 ta tih ve 4226-1011 sayılı ipotek senedinde temin edilmiş bin lira alacağı için mer. hun olup Sabancada kaymaam müte. kalidlerinden Bay Ragıp Yediemanetine terk edilmiş bir ufak değeri büyük kıfada ve 6814 No. lu İngiliz marka değeri Numarasız Avusturya mamulâtı iki adet talk fabrikasında işlenmiş edilmeğe mahsus demir taş kurma makinelerinin me. muru mahsus marifetle ve ticaret kanununun 757, 766 ve 712 nci maddelerine tevfikân satışına karar verilmiş ve satış günü 24/12/942 Pazartesi saat 14 tayin kılınmış olduğundan taraflerin müzaye. de ve ihale kanunlarına riayet şartile yevmü mezkûrda mahallî satış olan Sabancı mahiyeti çarşısında bulunmaları ve ipotekte rehin edilmiş olan male tak. dir edilen bin lira kaymetinin yüzde yet. miş beşini tevcih etmediği takdirde ar. zarma ve satış günününün 28/12/942 Pa. zartesi günü saat 14 de talk edileceği ilân olunur. 15/12/942

Malkara Asliye Hukuk Mahkeme sinden:

Malkaranın Sarıyer köyünden Hasan oğlu Salim Bilgin tarafından, aynı köy. tü olup Geliboluda kahveci Küstem ya. nında oğuran Feyzi nezhdinde mukim karısı Ayşe Bilgin aleyhine zina sebe. bile açılan boşanma davasının muhake. mesi sonunda:

Davalı Ayşe Bilginin kocası dayacı Salim Bilginin evini terki köylerinden Mehmed oğlu Feyzi namında birisile zina. nında bulunduğu anlaşıldığından Türk kanunu medenisinin 129 ve 138 inci maddeleri muclince karı koca oldukla. ra nüfus kaydile tahakkuk eden tarafey. nin boşanmalarına ve 142 inci madd. gereğince Ayşe Bilginin bir sene müd. detle bir başkasile evlenmekten memnu. niyetine; İkametgâhu meçhul bulunan İhvalının giyabında 24/11/942 tarihinde karar verilmiş olduğundan takdirde tay. in kılınan (25) gün zarfında müdde. aleyhannn hüküm aleyhine temyiz yolu. na müracaat hakkı bulunduğu, aksi tak. dirde kararın kat'iyet kesbedeceği tebliğ. matamına kalın olmak üzere ilân olu. nur.

Son Posta matbaası:

Nesriyat Müdürü: M. Sami Karayel
SAHİBİ: A. Ekrem UŞAKLIĞİL

T. C. ZİRAAT BANKASI

DARA BİRİKTİREN RAHAT-EDER

SENEDE 28,800 LİRA İKRAMİYE

Ziraat Bankası da kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında en az 50 lirası bulunanlara bir sene içinde aşağıdaki plana göre ikramiye verilecektir.

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 » 500 »	2,000 »
4 » 250 »	1,000 »
4 » 100 »	4,000 »
100 » 50 »	5,000 »
120 » 40 »	4,800 »
160 » 20 »	3,200 »

Kurallara sene de 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül ve 11 Birin. kânun tarihlerinde çekilecektir.

DİKKAT: Hesablarımızdaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlerin ikramiyeleri % 20 fazlalaştırılacaktır.

OSRAM ampulünün harikalarından

40 Vatlık

OSRAM · D · Ampulündeki Çift dönemeçli ışık telinin imalinde elde edilen hassasiyet 5/10.000 millimetredir. Böyle cüz'f toleranslarla ancak Optik Sana. yilinde - meselâ çok hassas adı seler imalinde - çalışılır.

OSRAM bu gibi hassas ölçü. lere riayet etmekle bu ampuller. nin tam mânasile idareli olma. sını temin eder. Bunun için:

OSRAM - D - AMPÜLLERİ
Az cereyana mukabil bol ışık verir

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası 12 Birincikânun 1942 vaziyetİ

AKTİF

	Lira	Lira
Kasa:		
Altın: Safi kilogram	74.616.483	Lira 104.954.052.36
Banknot	»	10.025.296.—
Ufaklık	»	144.146.27
Dahildeki muhabirler:		
Türk lirası	»	1.167.755.01
Harcıteki muhabirler:		
Altın: Safi kilogram	27.098.210	Lira 38.115.800.78
Altına tahvilî kabul serbest dö. vizler	»	»
Diğer dövizler ve borçlu Kırling bakiyeleri	»	51.321.664.62
Hazine tahvilîleri:		
Deruhte edilen evrakı nakdiye karşılığı	Lira 158.748.563.—	
Kanunun 6, 8 inci maddelerine tevfikân Hazine tarafından vaki tediyat	»	24.305.462.—
Senedat Cüzdanı:		
Ticari Senetler	Lira 458.567.882.14	458.567.882.14
Esham ve tahvilât cüzdanı:		
(Deruhte edilen evrakı nakdi.)		
A (yeni karşılığı esham ve tahvilât (itibari kıymetle))	Lira 45.322.019.93	55.822.709.23
B (Serbest Esham ve Tahvilât)	»	10.500.689.30
Avanslar:		
Altın ve döviz üzerine avans	Lira 4.468.95	
Tahvilât üzerine avans	»	9.345.807.29
Hazineye kısa vadede avans	»	»
Hazineyi 3850 No. lu kanuna göre açılan altın karşılıklı avans	»	250.000.000.—
Hesabatlar	»	4.500.000.—
Muhalef	»	8.366.969.80
Yekûn		1.126.779.653.45

PASİF

	Lira	Lira
Sermaye		15.000.000.—
İhtiyat akçesi:		
Adi ve fevkalâde	Lira 9.412.135.73	
Hususi	»	6.000.000.—
Tedavilideki banknotlar:		
Deruhte edilen evrakı nakdiye Kanununun 6, 8 inci maddelerine tevfikân Hazine tarafından vaki tediyat	Lira 158.748.563.—	
Deruhte edilen evrakı nakdiye bakiyesi	»	24.305.462.—
Karşılığı tamamen altın olarak ihvâleten tedavüle vaz edilmiş	Lira 134.443.101.—	
Reeskont mukabilî ihvâleten tedavüle vaz edilmiş	»	45.000.000.—
Hazineye yapılan altın karşılıklı avans mukabilî 3902 No. lu kanun muclince ihvâleten tedavüle vaz edilmiş	»	313.400.000.—
MEVDUAT:		
Türk lirası	Lira 106.667.754.27	
Altın: Safi kilogram	»	877.422
3850 No. lu kanuna göre hazineye açılan avans mukabilî tevdi olu. nan altınlar:		
Safi kilogram	»	55.541.930
Döviz Taahhüdü:		
Altına tahvilî kabul dövizler	Lira	
Diğer dövizler ve alacaklı Kırling bakiyeleri	»	24.347.574.99
Muhalef	»	143.150.755.51
Yekûn		1.126.779.653.45

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren: İskonto haddi % 4 Altın üzerine avans % 3